

HANDBOEK VETERAAN

1e druk (3.000): oktober 2002
2e druk (5.000): februari 2003
3e druk (3.000): juli 2003
4e druk (2.500): december 2003
5e druk (3.500): juli 2004
6e druk (3.000): maart 2005
7e druk (3.000): november 2005
8e druk (1.000): december 2006
9e druk (25.000): april 2007
10e druk (3.500): juli 2007
11e druk (10.000): januari 2008
12e druk (5.000): januari 2009
13e druk (2.500): maart 2010
14e druk (10.000): september 2010

© Veteraneninstituut/LJP

Voorwoord

Voor u ligt de veertiende druk van het Handboek Veteraan, een belangrijke informatiebron voor iedere veteraan en zijn of haar directe relaties. Daarnaast is het een uiterst nuttig naslagwerk voor diegenen die zich professioneel met veteranen en veteranenaangelegenheden bezighouden.

Ik zie het als een taak van alle commandanten hun militairen die de dienst verlaten op goede wijze te informeren over de volgende fase. Een belangrijk deel van deze groep heeft immers deelgenomen aan één of meerdere missies. Zij behouden de status van veteraan voor de rest van hun leven. Daarom is het van groot belang dat alle veteranen de beschikking hebben over juiste, heldere en overzichtelijke informatie.

Via dit handboek is zulke informatie voor u toegankelijk. Het stelt namelijk de veteraan en diens thuisfront in staat gericht antwoorden te zoeken op alle mogelijke vragen. Deze publicatie pretendeert daarbij niet volledig te zijn, maar wil u vooral op een snelle en duidelijke manier feitelijke informatie bieden over allerlei aspecten van het veteraan zijn. Het biedt tevens een praktisch hulpmiddel om u zo goed mogelijk te informeren. Het zal daarmee niet altijd op uw persoonlijke omstandigheden zijn toegesneden. In dat geval kunt u vanzelfsprekend altijd een beroep doen op de expertise van de medewerkers van het Veteraneninstituut in Doorn.

Erkenning van en waardering voor veteranen zijn de afgelopen periode gegroeid, maar zijn nog steeds niet vanzelfsprekend. Defensie hecht groot belang aan een goede begeleiding van haar veteranen. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle informatie over veteranen makkelijk bereikbaar is. Het is mijn verwachting dat dit Handboek Veteraan u daarbij op een uitstekende wijze behulpzaam zal zijn.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'L' and 'O' followed by a long horizontal stroke.

Luitenant-generaal Lex Oostendorp
Inspecteur der Veteranen

Inhoud

1	HET VETERANENINSTITUUT IN VOGELVLUCHT	
1.1	Algemeen	8
1.2	Het Veteraneninstituut	8
2	VETERANEN(BELEID)	
2.1	Wie is veteraan?	10
2.2	Historisch overzicht veteranenbeleid	10
3	ACTIVITEITEN GERICHT OP ERKENNING	
3.1	Veteranenpas	12
3.2	Regeling reisfaciliteiten	12
3.3	Raamregeling Reüniefaciliteiten	12
3.4	Het tijdschrift Checkpoint	14
3.5	Tijdschriften van de krijgsmachtdelen	15
3.6	Overige faciliteiten	16
4	(NA)ZORG VOOR VETERANEN EN DIENSTSLACHTOFFERS	
1.1	Centraal Aanmeldingspunt van het Veteraneninstituut (CAP)	17
1.2	Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV)	17
1.3	Privacy en klachten	22
5	BELANGENBEHARTIGING	
5.1	BNMO	23
5.2	Stichting Veteranen Platform (VP)	24
5.3	Secretariaten van bij het VP aangesloten organisaties	24
5.4	Militaire vakbonden en belangenverenigingen	28
6	MINISTERIE VAN DEFENSIE	
6.1	Wie maakt het beleid?	30
6.2	Defensievoorlichtingscentrum	30
6.3	Veteranenregistratiesysteem (VRS)	31
6.4	Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht/Inspecteur der Veteranen	31
6.5	Centrale Klachtenfunctionaris Veteranen	32
6.6	Afdeling Semi-Statistische Archiefdiensten (voorheen BRIOP)	32
6.7	Kleding en Persoonlijke Uitrusting bedrijf (KPU-bedrijf)	33
6.8	Handleiding Nabestaanden	33

7	PENSIOENEN, UITKERINGEN EN VOORZIENINGEN	
7.1	Algemeen	34
7.2	Pensioenen voor beroepsmilitairen met doorlopend dienstverband	34
7.3	Pensioenen voor beroepsmilitairen met kortdurend dienstverband	35
7.4	Waardeovername en -overdracht van pensioenen	36
7.5	WIA en Militair Invaliditeitspensioen (IP)	37
7.6	Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers	38
7.7	Bijzondere Wetgeving Oorlogsgetroffenen, Vervolgingslachtoffers en KNIL-pensioenen	39
8	ONDERSCHIEDINGEN EN ERETEKENS	
8.1	Algemeen	40
8.2	Overzicht van een aantal onderscheidingen en eretekens	40
8.3	HDP-Afdeling Decoratiebeleid & Toekenning Onderscheidingen	42
9	DIENSTEN EN HULPVERLENING	
9.1	Stichting Cogis	43
9.2	Stichting 1940-1945	43
9.3	Zelfhulpgroepen/gespreksgroepen	44
9.4	Militair Revalidatie Centrum (MRC) Aardenburg	44
9.5	Gezamenlijke Militaire Fondsen (GMF)	45
9.6	Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg (V-fonds)	45
9.7	Militair Verzorgingshuis Bronbeek	46
9.8	Oorlogsgravenstichting	46
9.9	Nationale ombudsman	47
10	VETERANEN OP HET INTERNET	
10.1	Nederlandse veteranensites	48
10.2	Internationale veteranensites	51
10.3	Portals (verzamelpagina's)	52
11	INLOOPHUIZEN EN VETERANENCAFÉS	
11.1	Inloophuizen	53
11.2	Veteranencafés	53

12	DOCUMENTATIECENTRA	
12.1	Kennis- en onderzoekscentrum (KOC)	68
12.2	Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)	68
12.3	Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)	69
12.4	Stichting Cogis	69
12.5	Collectie Legermuseum	70
13	MUSEA	
13.1	Algemeen	71
13.2	Koninklijke Landmacht	75
13.3	Koninklijke Luchtmacht	78
13.4	Koninklijke Marine	79
13.5	Koninklijke Marechaussee	79
14	OVERZICHT LANDELIJKE HERDENKINGEN EN VIERINGEN	80

1 Het Veteraneninstituut in vogelvlucht

1.1 Algemeen

Het Veteraneninstituut is hét adres waar u met alle vragen over erkenning van en zorg voor veteranen terecht kunt. Een veilige basis en een informatiebron voor veteranen en hun familieleden én een intermediair en vraagbaak voor allen die beroepsmatig werkzaam zijn voor en met veteranen. De leidende gedachte binnen het Veteraneninstituut is dat niemand met zijn of haar vragen of hulpverzoeken tevergeefs aanklopt. Om dat te realiseren wordt gewerkt volgens het zogeheten ‘één-loketprincipe’. Dat houdt in dat alle vragen en verzoeken via een centraal telefoonnummer en e-mailadres op één plaats binnenkomen, waarna ze door deskundige medewerkers worden beoordeeld en afgehandeld. Het gaat daarbij om heel uiteenlopende kwesties. Veel voorkomende vragen zijn bijvoorbeeld die naar reüniefaciliteiten, aanvragen voor een veteranenpas of een gratis abonnement op het veteranentijdschrift Checkpoint, medailletoekenningen, adressen van veteranenorganisaties of pensioenaanvragen. Deze vragen worden allemaal direct afgehandeld binnen het Veteraneninstituut (zie hoofdstuk 3). Voor hulpvragen en -verzoeken is het Centraal Aanmeldingspunt (CAP, zie 4.1) van het Veteraneninstituut de aangewezen plek.

In dit hoofdstuk is beknopt weergegeven wat het Veteraneninstituut voor u kan betekenen. Meer uitgebreide informatie (ook over de diverse instanties buiten het Veteraneninstituut) vindt u in de hiernavolgende hoofdstukken.

1.2 Het Veteraneninstituut

Op 10 mei 2000 is het Veteraneninstituut officieel geopend door toenmalig minister-president Wim Kok. Het Veteraneninstituut streeft naar een optimale psychische en lichamelijke zorg voor Nederlandse veteranen en een gedegen ondersteuning voor hun gezinsleden. Daarnaast werkt het instituut aan de maatschappelijke erkenning van de prestaties die deze veteranen in opdracht van politiek en samenleving hebben geleverd en voor de offers die daarbij werden gebracht. Ten slotte kent het Veteraneninstituut een eigen Kennis- en onderzoekscentrum (zie 12.1). Het Veteraneninstituut is op werkdagen van 09.00 tot 17.00 uur geopend.

Het Veteraneninstituut

Willem van Lanschotplein 2, 3941 XP Doorn

Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474150, fax: 0343-474155

e-mail: info@veteraneninstituut.nl (voor informatie en algemene vragen) of

zorg@veteraneninstituut.nl (voor zorgvragen)

website: www.veteraneninstituut.nl

2 Veteranen(beleid)

2.1 Wie is veteraan?

Onder veteranen worden verstaan:

- Gewezen militairen met de Nederlandse nationaliteit die het Koninkrijk hebben gediend onder oorlogsomstandigheden of overeenkomstige situaties.
- Gewezen militairen die bij vredesmissies betrokken zijn geweest, zowel binnen als buiten het verband van de Verenigde Naties (VN).
- Gewezen militairen van het voormalige Koninklijke Nederlands-Indisch Leger (KNIL).
- Vaarplichtig koopvaardijpersoneel uit de Tweede Wereldoorlog en gouvernementssmarine.

Gelijkgesteld zijn:

- Verpleegsters met de Nederlandse nationaliteit, die vanuit Nederland als militair of door het Rode Kruis zijn uitgezonden naar voormalig Nederlands-Indië en zijn ingezet voor medische verzorging van de Nederlandse Strijdkrachten en het voormalig KNIL, en die na afloop van de diensttijd naar Nederland zijn teruggekeerd of vertrokken.
- Employés Speciale Diensten van de Veiligheidsdienst Mariniersbrigade.
- Tolken die vóór 8 mei 1945 behoorden tot het Korps Tolken.
- Gewezen militairen die actief hebben deelgenomen aan de bevrijding van ons land, zich in Nederland hebben gevestigd en de Nederlandse nationaliteit hebben aangenomen.
- Gewezen militairen met de Nederlandse nationaliteit die vóór 2 maart 1946 waren verbonden aan de Explosieven- en Mijnopruimdiensten van de krijgsmacht en actief betrokken waren bij het mijnevrij maken van o.a. vliegvelden, havens en kuststroken in de naoorlogse periode.

2.2 Historisch overzicht veteranenbeleid

Na de Tweede Wereldoorlog bestond het veteranenbeleid primair uit een regeling van pensioenen voor militaire oorlogsslachtoffers (en hun nabestaanden) en een beperkt aantal diensten en voorzieningen op het gebied van wonen en werken. Voor de rest werd de zorg voor veteranen voornamelijk uit particulier initiatief door veteranen onderling verleend,

zoals de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers (BNMO; zie 5.1), waaruit in 2007 Stichting de Basis (zie 4.2) is voortgekomen.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw leidde het gebrek aan nazorg en maatschappelijke erkenning ten opzichte van Indiëveteranen tot de oprichting van diverse belangenorganisaties, waaronder uiteindelijk in 1989 de overkoepelende Stichting Veteranen Platform (VP; zie 5.2). In ongeveer dezelfde periode trad de Nederlandse krijgsmacht voor het eerst sinds lange tijd in Libanon op onder oorlogsomstandigheden en zonder daarbij zelf partij te zijn. Daaruit werd duidelijk dat in ieder geval een deel van de ingezette militairen nazorg behoefde. Deze beide ontwikkelingen hebben ertoe bijgedragen dat het thema 'zorg voor veteranen' op de overheidsagenda verscheen. Met de komst van een vertrouwensman oud-militairen Indiëgangers en de nota 'Zorg voor veteranen in samenhang' van Defensie minister Relus ter Beek startte een nieuw beleid van de overheid met betrekking tot veteranen en nazorg.

Als uitvloeisel van een aantal beleidsnotities werd onder meer in 1991 de Stichting Dienstverlening Veteranen (SDV) opgericht. Deze stichting kreeg als taakstelling zich primair bezig te houden met de uitvoering van het door de minister van Defensie vastgestelde veteranenbeleid. Onderzoek onder met name jonge veteranen, onder meer naar het zogenoemde 'Cambodja Klachtencomplex' en onverklaarbare ziekteklachten onder Bosniëveteranen, toonde echter aan dat er een verdergaande en sterke behoefte was aan een herkenbaar instituut voor veteranenzorg. Dat instituut ontstond in de loop van 1999 en 2000: het Veteraneninstituut in Doorn.

Sinds 1 maart 2003 is de samenwerking binnen het Veteraneninstituut nog verder geïntegreerd. De SDV is als zelfstandige organisatie opgeheven en de samenwerkende partijen hebben een nieuwe, onafhankelijke rechtspersoon opgericht: de Stichting het Veteraneninstituut.

In februari 2010 heeft toenmalig staatssecretaris Jack de Vries besloten, naar de wens van een meerderheid van de Tweede Kamer, om ook actief dienende militairen die uitgezonden zijn geweest voor een vredesmissie de veteranenstatus toe te kennen. Er wordt gewerkt aan een Kaderwet veteranen en een Initiatiefwet veteranen waarin de veteranenstatus voor actief dienenden met uitzendervaring is opgenomen.

3.1 Veteranenpas

De veteranenpas is, net als alle overige diensten van het Veteraneninstituut, geheel kosteloos beschikbaar voor erkende veteranen. De pas is geldig voor het leven en geeft recht op bepaalde faciliteiten, zoals jaarlijks een aantal keren vrij reizen, een gratis abonnement op het veteranentijdschrift Checkpoint, een Defensie maandblad naar keuze en een speciaal op veteranen toegesneden gratis e-mailaccount. Nog niet geregistreerde veteranen kunnen een verstrekkingsformulier voor de veteranenpas aanvragen bij het Veteraneninstituut.

Wijzigingen (verhuizing of overlijden veteraan) s.v.p. melden bij het Veteraneninstituut.

3.2 Regeling reisfaciliteiten

Een van de faciliteiten van de veteranenpas is de mogelijkheid om een aantal keren per jaar vrij te kunnen reizen naar evenementen voor veteranen zoals reünies en herdenkingen. Voor een aantal grotere evenementen, waaronder de Veteranendagen van de vier krijgsmacht delen en de herdenking bij het Nationaal Indië-monument te Roermond, worden gratis treinkaartjes verstrekt. Ook weduwnaars en weduwen van veteranen kunnen bij de Afdeling Dienstverlening van het Veteraneninstituut per kalenderjaar één vrijvervoerbewijs aanvragen voor bezoek aan een reünie of herdenking.

3.3 Raamregeling Reüniefaciliteiten

Alle krijgsmacht delen baseren hun eigen regeling op de op 1 maart 2003 door het ministerie van Defensie uitgegeven Raamregeling Reüniefaciliteiten. De Raamregeling Reüniefaciliteiten is uitgevaardigd om veteranen per onderdeel (vertegenwoordigd door een reüniecommissie) de mogelijkheid te bieden elkaar te treffen op kazernes. In juni 2010 is deze regeling uitgebreid. Het betreft een substantiële uitbreiding van de reüniefaciliteiten voor postactieven, die nu ieder jaar een reünie kunnen organiseren. Ook wat betreft de locaties kent de regeling een uitbreiding:

de ECHO Homes van de Stichting Home Base Support zijn toegevoegd aan de lijst van mogelijke reünielocaties. Verder is de regeling ook van toepassing verklaard op reünies in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek.

- Aanvragen voor reüniefaciliteiten ten behoeve van veteranen kunnen alleen worden gedaan door besturen van reünieorganisaties van bataljons, dan wel zelfstandige compagnieën (of eenheden van vergelijkbare grootte).
- Het bestuur van een reünieorganisatie moet beschikken over een schriftelijke verklaring van inschrijving in het 'Reünieregister Veteranen'. Zo'n verklaring kan namens het bestuur van de reünieorganisatie worden aangevraagd bij het Veteraneninstituut.
- Het bestuur van een reünieorganisatie dat over een schriftelijke verklaring van inschrijving in het 'Reünieregister Veteranen' beschikt, kan zich voor het aanvragen van een reünie wenden tot een door het betreffende krijgsmachtdeel aan te wijzen contactpunt.

Faciliteiten/kosten:

In de Raamregeling zijn een zogeheten standaardmaaltijd en het begrip reünieorganisatie gedefinieerd.

- Een standaardmaaltijd is een op een militaire locatie aangeboden maaltijd met een vastgestelde standaardprijs, welke volgens het op locatie geplande dagmenu(s) en gedurende de reguliere openingstijden, dan wel op verzoek van de Lokaal Facilitaire Dienst op aangepaste tijdstippen of locaties, kan worden aangeboden. Indien een andere dan de standaardmaaltijd wordt verlangd, om bediening aan tafel wordt verzocht of eten buiten de reguliere openingstijden wordt gewenst, dan moet hiervoor – vanwege extra personeelskosten – worden betaald.
- Een reünieorganisatie is een organisatie van veteranen (of postactieven) en hun partner of begeleider. Laatstgenoemden kunnen, hoewel geen veteraan, voor rekening van het Rijk de maaltijd nuttigen.

Voor informatie over de Raamregeling kunt u terecht bij het Veteraneninstituut en bij het Veteranen Platform.

3.4 Het tijdschrift Checkpoint

Checkpoint is een maandelijks full colour magazine voor veteranen. Het blad verschijnt in opdracht van het Veteraneninstituut en wordt gratis verstuurd aan houders van de veteranenpas of op verzoek

(info@veteraneninstituut.nl) aan actieve militairen die aan een uitzending hebben deelgenomen.

De naam Checkpoint verwijst naar de zorgtaak van het Veteraneninstituut ('checken' hoe het gaat), maar ook naar de formule van het tijdschrift. Het is een plek waar veteranen elkaar ontmoeten om al dan niet gemeenschappelijke ervaringen uit te wisselen.

De redactionele formule is een mix van actueel veteranennieuws en door veteranen zelf vertelde gebeurtenissen die plaatsvonden tijdens hun militaire optreden gedurende een oorlogs- of vredesmissie. Verder zijn er vaste rubrieken zoals

Dubbel Check, met portretten van oude en jonge veteranen, Pluspoint met puzzels en prijsvragen rond boeken, dvd's en computerspelletjes, de uitwisselingsrubriek Checkpoint Charlie, de boekenrubriek Checkboek en de internetrubriek Intercheck! Ten slotte biedt Checkpoint ruimte voor aanbiedingen voor houders van de veteranenpas, bijvoorbeeld kortingen op vakantie-reizen of boeken. Niet-veteranen kunnen een betaald abonnement op Checkpoint nemen. Het tijdschrift ligt verder ter inzage in een groot aantal bibliotheken en op Defensielocaties.

Redactie Checkpoint

Postbus 1091, 6501 BB Nijmegen
tel: 024-3600974, fax: 024-3243653
e-mail: checkpoint@veteranen.nl

3.5 Tijdschriften van de krijgsmachtdelen

Houders van de veteranenpas kunnen, als zij daar prijs op stellen, een gratis abonnement krijgen op een tijdschrift van een van de krijgsmachtdelen. Het gaat om de bladen Landmacht (KL), Alle Hens (KM) of Vliegende Hollander (KLu). De keuze kan worden aangegeven op het aanvraagformulier Veteranenpas. Veteranen van de KLu en KMar ontvangen daarnaast gratis de Nieuwsbrief KLuPActief, KMar Magazine of Marechaussee Contact.

Alle Hens (maandblad van en voor de Koninklijke Marine)

Postbus 10000, 1780 CA Den Helder

tel: 0223-657620 / 657660, website: www.defensie.nl

Landmacht (personeelsblad van en voor de Koninklijke Landmacht)

Postbus 90004, 3509 AA Utrecht

tel: 030-2146039, website: www.defensie.nl

Vliegende Hollander (maandblad van en voor de Koninklijke Luchtmacht)

Commando Luchtstrijdkrachten, Bureau Luchtmachtcommunicatie

Postbus 8762, 4820 BB Breda

tel: 076-5447130, website: www.luchtmacht.nl

Nieuwsbrief KLuPActief (kwartaalblad voor alle postactieven (FLO en gepensioneerd) van de Koninklijke Luchtmacht)

Postbus 8762, 4820 BB Breda

tel: 076-5447133, website: www.defensie.nl

KMar Magazine (intern informatiebulletin van de Koninklijke Marechaussee)

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

tel: 070-4414695, website: www.defensie.nl

Marechaussee Contact (6x/jaar, uitgave Staf Koninklijke Marechaussee en Stichting Marechaussee Contact)

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

tel: 070-4414257, fax: 070-4414352

e-mail: redactie@marechausseecontact.nl; website: www.marechausseecontact.nl

Wijzigingen (verhuizing of overlijden veteraan) s.v.p. melden bij het Veteraneninstituut.

3.6 Overige faciliteiten

Aan het bezit van de veteranenpas zijn financiële voordelen verbonden. Voorbeelden zijn kortingen op vakantie-reizen, hotels, pretparken en op de aanschafprijzen van boeken, video's en dvd's. Een houder van een veteranenpas krijgt daarnaast vaak korting bij een groot aantal Nederlandse musea (zie ook 13 Musea). Alle aanbiedingen worden aangekondigd in Checkpoint en vindt u ook op de website www.veteraneninstituut.nl

4 (Na)zorg voor veteranen en diensslachtoffers

4.1 Centraal Aanmeldingspunt van het Veteraneninstituut (CAP)

Veteranen, diensslachtoffers en hun gezinsleden kunnen voor zorg in relatie met de militaire dienst terecht bij het Centraal Aanmeldingspunt van het Veteraneninstituut (CAP). Dat biedt 24 uur per dag en zeven dagen per week informatie en advies. Diensten van het CAP vallen onder de verantwoordelijkheid van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV).

Een telefoontje of mailbericht naar het CAP volstaat voor een eerste afspraak, die bij de persoon thuis kan plaatsvinden. Daarna volgt een oriënterend gesprek met een maatschappelijk werker van het LZV. Dit kan leiden tot een advies, een begeleidingstraject of een doorverwijzing binnen het LZV voor een specifiek behandelaanbod.

Centraal Aanmeldingspunt (CAP)

tel: 0343-474148

e-mail: zorg@veteraneninstituut.nl

4.2 Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV)

Achttien kwalitatief hoogwaardige zorginstellingen, waaronder drie van het ministerie van Defensie, werken samen onder de noemer van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV). Het gaat om zorg voor veteranen, diensslachtoffers en hun partners en gezinnen. De zorgvragen moeten wel samenhangen met in of door de militaire dienst opgelopen aandoeningen en personen hebben de keuzemogelijkheid om door een militaire of een civiele participant geholpen te worden.

De landelijke spreiding van de diensten wordt gewaarborgd door drie regio's: Midden-West, Noord-Oost en Zuid. Daardoor biedt het LZV na een eerste intake snel en trefzeker zorg op maat in de eigen regio. Mogelijkheden liggen op het vlak van geestelijke verzorging en maatschappelijk werk met daarnaast een uitgebreid aanbod voor hulp bij psychische klachten, lopend van enkelvoudige behandelingen tot topklinische zorg. Hierbij speelt het uitgangspunt van stepped-care, ofwel niet meer zorg dan nodig is, maar zeker ook niet minder.

De toegang tot het LZV voor de veteraan, het dienstslachtoffer en de directe verwanten wordt verzorgd door het CAP. De onafhankelijke Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek (RZO) houdt toezicht op het LZV.

MGGZ/LZV

Postbus 90000, MPC 55 O, 3509 AA Utrecht
tel: 030-2502650; fax: 030-2502683
e-mail: via website; website: www.lzv-groep.nl

Mogelijkheden binnen het LZV

De nulde lijn (informele ondersteuning)

Binnen de gezondheidszorg spreken we vaak over een nulde, een eerste en een tweede lijn. Nulde lijnzorg is zorg zonder een formeel kader en heeft geen loketfunctie. Contacten in de nulde lijn starten informeel en vrijblijvend, maar kunnen wel heel belangrijk zijn. Het gaat om de mensen uit de eigen, directe omgeving zoals een collega-veteraan (buddy), een (voormalig) commandant, veteranenhelpers en geestelijk verzorgers. De waarde van de nulde lijn voor de veteraan is de eerste drempelloze zorg vanuit een vertrouwde omgeving. Hieruit kan eventueel een doorverwijzing naar het CAP voortkomen.

Als participant binnen het LZV bieden de Diensten Geestelijke Verzorging van het ministerie van Defensie een netwerk van geestelijk verzorgers. Die hebben zelf gewerkt in oorlogsgebied of deelgenomen aan één of meerdere (vredes)missies. Personen die voor een vertrouwelijk gesprek of een andere dienst een beroep willen doen op een geestelijk verzorger van hun voorkeur kunnen met het netwerk in contact worden gebracht door de coördinator van de Geestelijke Verzorging Veteranenzorg.

Bureau Geestelijke Verzorging

Veteraneninstituut
Postbus 125, 3940 AC Doorn
tel: 0343-474150; fax: 0343-474155
e-mail: m.lieshout@veteraneninstituut.nl

De eerste lijn (maatschappelijk werk)

Wanneer de informele ondersteuning binnen de nulde lijn niet volstaat, kan een beroep worden gedaan op de professionele diensten binnen de eerste lijn van het LZV. Dat is de zorg waar zonder verwijzing gebruik van kan worden gemaakt. Denk daarbij vooral aan de maatschappelijk werkers van het LZV, zowel militair (DCBMW) als civiel (Stichting de Basis). De drempel na doorverwijzing is laag en de mogelijkheden lopen van een enkel oriënterend gesprek of advies tot aan een begeleidings-traject of een doorverwijzing naar een behandeling in de tweede lijn van het LZV.

Het centrale adres voor de eerste lijn is het CAP. De onderstaande participanten binnen het LZV kunnen ook rechtstreeks benaderd worden voor maatschappelijk werk, maar zullen dit altijd doorgeven aan het CAP voor een centrale registratie. Stichting de Basis biedt tevens professionele ondersteuning voor laagdrempelige groepsbijeenkomsten zoals gezins- en partnerdagen en reüniegroepen, zowel binnen de vestiging in Doorn als op een zelf gekozen locatie.

CAP, het Veteraneninstituut

Willem van Lanschotplein 2, 3941 XP Doorn

Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474150; fax: 0343-474155

e-mail: zorg@veteraneninstituut.nl; website: www.veteraneninstituut.nl

Stichting de Basis

Woestduinlaan 87, 3941 XC Doorn

Postbus 100, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474200; fax: 0343-474114

e-mail: info@de-basis.eu; website: www.de-basis.eu

Dienstencentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk Defensie (DCBMW)

Frederikkazerne gebouw 107, Van der Burchlaan 31, 2597 PC Den Haag

Postbus 20703, 2500 ES Den Haag

tel: 070-3164496; fax: 070-3165810

website: www.cdc.nl/mdd

De tweede lijn (voor behandelingen)

Als uiteindelijk toch blijkt dat een (gespecialiseerde) behandeling nodig is, zal de maatschappelijk werker samen met de cliënt een plan opstellen en een verwijzing regelen naar een van de LZV-participanten in de tweede lijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om psychotherapeutische of psychiatrische behandeling of begeleiding, zorg in verband met verslavingsproblemen en begeleiding of behandeling van het gezin. Zoals eerder gezegd, betreft deze zorg steeds uitzendgerelateerde stoornissen waaronder ook een (complexe) posttraumatische stress stoornis. Daarbij is er de mogelijkheid van een individuele behandeling, een dagbehandeling, maar ook een klinische opname. Voor zover dat mogelijk is, kan de veteraan kiezen tussen zorg van een militaire of van een civiele zorginstelling. Het streven is om iedereen zo dicht mogelijk bij zijn of haar woonplaats te behandelen. Bij ingewikkelde problematiek moet soms verwezen worden naar instellingen die meer gespecialiseerd zijn. In dat geval en als er meerdere instellingen bij de zorg betrokken zijn, krijgt de veteraan bovendien een zorgbegeleider toegewezen. Deze zorgbegeleider fungeert als contactpersoon en begeleidt het hele zorgproces. Na verwijzing naar een tweedelijns instelling of naar een gespecialiseerde instelling volgt een uitgebreide intake. Daarin wordt onder meer gekeken naar de aard en ernst van de klachten, de relatie met de uitzending, de specifieke hulpvraag van de veteraan en de behandel mogelijkheden die er zijn. Na afronding van deze intake volgt een (behandel)advies, dat met de veteraan zal worden doorgesproken.

Alle behandelinstellingen hieronder zijn aangesloten bij het LZV. De instellingen kunnen eventueel rechtstreeks benaderd worden, maar voor een intake wordt altijd (alsnog) het CAP ingeschakeld.

Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ)

Lundlaan 1, 3584 EZ Utrecht
Postbus 90000, 3509 AA Utrecht
tel: 030-2502650; fax: 030-2502683

GGZ Drenthe

Gebouw Tripolis, Beilerstraat 197, 9401 PJ Assen
Postbus 30007, 9400 RA Assen
tel: 0592-334811; fax: 0592-334429

PsyQ Lentis

Hereweg 76, 9725 AG Groningen
Postbus 86, 9700 AB Groningen
tel: 088-1147777

GGNet

Deventerstraat 459, 7323 PT Apeldoorn
Postbus 2003, 7230 GC Apeldoorn
tel: 055-3686200; fax 055-3660793

GGZ Noord-Holland-Noord

Huisduinerweg 5, 1782 GZ Den Helder
Postbus 168, 1780 AD Den Helder
tel: 0223-685000; fax: 0223-685010

Psychotraumacentrum Zuid-Nederland

Bethaniestraat 2, 5211 LJ 's-Hertogenbosch
Postbus 70058, 5201 DZ 's-Hertogenbosch
tel: 073-6586111

PsyQ Mondriaan

John F. Kennedylaan 301, 6419 XZ Heerlen
Postbus 4436, 6401 CX Heerlen
tel: 045-5736647

GGZ Westelijk Noord-Brabant

Hoofdlaan 8, 4661 AA Halsteren
Postbus 371, 4600 AJ Bergen op Zoom
tel: 0164-289100; fax: 0164-240046

Gespecialiseerde tweede lijn (voor gespecialiseerde behandelingen)

In de tweede lijn van het LZV bieden de volgende instellingen gespecialiseerde behandelingen en/of topklinische zorg (*).

Centrum '45 *

Rijnzichtweg 35, 2342 AX Oegstgeest
tel: 071-5191500; fax: 071-5157232

Sinai Centrum

Laan van Helende Meesters 2, 1186 AM Amstelveen
Postbus 2063, 1180 EB Amstelveen
tel: 020-5457200; fax: 020-5457201

Militaire Geestelijke Gezondheidszorg

UMC afdeling Q, 3e verdieping, Heidelberglaan 100, 3584 CX Utrecht
Postbus 90.000, 3509 AA Utrecht
tel: 030-2502665; fax: 030-2502682

Aanvullende zorg

Om het aanbod aan mogelijkheden compleet te maken, biedt het LZV met onderstaande instellingen ook nog aanvullende zorg, gericht op specifieke problemen.

Centrum Maliebaan

Tolsteegsingel 2a, 3582 AC Utrecht
Postbus 14116, 3508 SE Utrecht
tel: 030-2340034; fax: 030-2332980

Forensisch instituut De Waag

Wisselweg 151, 1314 CC Almere
tel: 036-5393900; fax: 036-5393901

GGZ Noord- en Midden-Limburg

Stationsweg 46, 5803 AC Venray
Postbus 5, 5800 AA Venray
tel: 0478-527527; fax: 0478-527110

4.3 Privacy en klachten

Op de registratie van persoonsgegevens bij het CAP en instellingen binnen het LZV is een privacyreglement van toepassing. De bij het LZV aangesloten hulpverleners volgen een beroepscode. Ondanks grote zorgvuldigheid kunnen er toch dingen misgaan. Het is belangrijk om dat aan te geven. Blijft er toch sprake van een klacht, dan kan er een beroep worden gedaan op een klachtenreglement. Meer informatie hierover staat op de websites van de diverse instellingen.

5 Belangenbehartiging

5.1 BNMO

De BNMO (Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslofferen) is een particuliere vereniging voor zorg en belangenbehartiging van Nederlandse militairen met een aandoening die in of door de dienst is ontstaan.

De BNMO staat open voor alle oud-militairen en ex-Defensiemedewerkers en hun directe verwanten die zorg nodig hebben en behoefte hebben aan lotgenotencontact, juridische of sociale ondersteuning, of die dat als lotgenoot aan anderen willen en kunnen bieden.

Momenteel heeft de BNMO ruim zesduizend leden. De vereniging organiseert in 14 regionale afdelingen ontmoetingsbijeenkomsten en voorlichting voor oud-militairen en/of partners of kinderen. Ook zijn er regionale partnergroepen. De BNMO beschikt over een netwerk van contactpersonen voor individuele ondersteuning, per afdeling is er een coördinator voor dit netwerk.

Leden kunnen gratis juridisch advies en bijstand krijgen als zij aanspraak willen maken op voorzieningen van het ministerie van Defensie. Ook kan dit als er een conflict is over het MIP of de procedure.

De BNMO werkt nauw samen met de Basis in Doorn. De BNMO-leden mogen deelnemen aan tenminste een nazorgprogramma van de Basis.

De BNMO heeft een samenwerkingsovereenkomst met de Basis waarin jaarlijks afspraken worden gemaakt over de uitvoering van het dienstenpakket voor de BNMO en met haar verwante groepen. De BNMO biedt elk jaar een keuze uit het programma-aanbod dat de Basis met de BNMO overeenkomt.

Verder werkt de BNMO nauw samen met de AFMP/FNV en heeft het overleg met alle instellingen die zorg bieden aan ex-militairen met een aandoening, lichamelijk en/ of geestelijk, of die daar beleid voor maken.

BNMO

Willem van Lanschotplein 2, 3941 XP Doorn

Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474110, fax: 0343-474114

e-mail: info@bnmo.nl; website: www.bnmo.nl

5.2 Stichting Veteranen Platform (VP)

Sinds 1989 bestaat het Veteranen Platform (VP) als overkoepelend samenwerkingsverband van diverse Nederlandse veteranenorganisaties. Als koepelorganisatie vertegenwoordigt het VP op die manier de belangen van de Nederlandse veteranen van alle krijgsmacht delen en van alle strijdtoneelen en vredesoperaties. Door de jaren heen heeft het VP door overleg met onder meer het ministerie van Defensie bijgedragen aan een gedegen en consistent veteranenbeleid, waarbij naast erkenning en waardering, de zorg en nazorg voor veteranen centraal staat.

Stichting Veteranen Platform

Ametisthorst 20, 2592 HN Den Haag

tel: 070-3155138, fax: 070-3837722

e-mail: info@veteranenplatform.nl, website: www.veteranenplatform.nl

5.3 Secretariaten van bij het VP aangesloten organisaties

Algemene Vereniging Oudpersoneel van de Koninklijke Marine (AVOM)

Siersteenlaan 468-41,
9743 ES Groningen

tel: 050-5775818, fax: 050-5770126

website: www.avom.nl

Artillerie Veteranen Associatie

Postbus 1000, 8084 ZX 't Harde

tel: 0525-658925

e-mail: artillerieveteraan@gmail.com

Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers (BNMO)

Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474110, fax: 0343-474114

e-mail: info@bnmo.nl;

website: www.bnmo.nl

Bond van Oud-Stoottroepers en Stoottroepers (BOSS)

Ganzerik 8, 8255 KD Swifterbant

tel/fax: 0321-320436

e-mail: abutter@zonnet.nl;

website: www.stoottroepers.nl

Bond van Wapenbroeders

Postbus 93, 3940 AB Doorn

tel: 0343-413718; fax: 0343-477873

e-mail: bvww_doorn@hetnet.nl; website:

www.bondvanwapenbroeders.nl

Commandostichting

Postbus 5011, 4700 KA Roosendaal

tel: 0165-358022

e-mail: cdostichting@

korpscommandotroepen.nl; website:

www.korpscommandotroepen.nl

Contact Oud Mariniers (COM)

Sont 18, 9514 ED Gasselternijveen
tel: 0599-512803
e-mail: famlouissen@wanadoo.nl;
website:
www.contactoudmariniers.com

Federatie van Verenigingen van Indië-militairen

Krimweg 4A, 7351 AX Hoenderloo
tel: 055-3781404.
e-mail: fim@veteranen.nl

Koninklijke Vereniging van Eervol ontslagen Officieren van de Nederlandse Krijgsmacht (KVEO)

Segbroeklaan 104, 2565 DN Den Haag
tel: 070-3617901, fax: 070-3925701
e-mail: kveo@kpn.officedsl.nl;
website: www.kveo.nl

Koninklijke Vereniging van Marine Officieren (KVMO)

Wassenaarseweg 2B,
2596 CH Den Haag
tel: 070-3839504, fax: 070-3835911
e-mail: info@kvmo.nl;
website: www.kvmo.nl

Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren (KVNRO)

Wassenaarseweg 2A,
2596 CH Den Haag
tel: 070-3162940, fax: 070-3824778
e-mail: bureau@kvnro.nl;
website: www.kvnro.nl

Nederlandse Officieren Vereniging (NOV)

Ametisthorst 20, 2592 HN Den Haag
tel: 070-3155147, fax: 070-3818501
e-mail: nov@nov-officieren.nl;
website: www.nov-officieren.nl

Nederlandse UNIFIL Vereniging

Waardeel 5583, 32 BC Steenwijk
tel: 0521-513154
e-mail: hepesteenwijk@home.nl;
website: www.unifilvereniging.nl

Netherlands Ex-Servicemen & Women's Association in Australia (NESWA)

9 Tarra Crescent, Dee Why NSW 2099,
Australia
tel: 061-2-9971 7715
e-mail: avangrieken@ozemail.com.au;
website (archieff):
<http://nla.gov.au/nla.arc-35312>

Regiment Huzaren van Boreel

MPC 53 B / Postbus 3003,
3800 DA Amersfoort

Stichting Benteng

De Schild 23, 5481 NA Schijndel
tel: 073-5477631
e-mail: benteng@home.nl;
website: www.benteng.nl

Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945

Meeuwensingel 114, 3121 XM
Schiedam, tel: 010-2470570
e-mail: cap.tromp@planet.nl

Stichting Marechaussee Contact

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
tel: 0049 5941999099
e-mail: scholte.p@gmail.com; website:
www.marechausseecontact.nl

Stichting Veteranen 5-5 RI

Van Essenstraat 89, 7203 DK Zutphen
tel: 0575-519424
e-mail: jansenv@veteranen.nl;
website: http://www.5-5-ri.mysites.nl

Stichting Veteranen Reservisten

Postbus 4635, 4803 EP Breda

Unie van Nederlandse Veteranen

Van Hobokenhaven 63,
2993 HH Barendrecht

Vakbond voor defensiepersoneel VBM/NOV

Ametisthorst 20, 2592 HN Den Haag
tel: 070-3155111, fax: 070-3837000
e-mail secretariaat: eo@vbmnov.nl;
website: www.vbmnov.nl

Vereniging Dragers Militaire Dapperheidsonderscheidingen

Paterslaan 6A, 5701 NZ Helmond
tel: 0492-528454 of 06-44706684,
fax: 010-4510582
e-mail: wfj.elgers@veteranen.nl

Vereniging Jonge Veteranen

Oude Veldweg 1, 9566 TH Veelerveen
tel: 06-20337088
e-mail: secretaris@jongeveteranen.com;
website: www.jongeveteranen.com

Vereniging Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

Maasbandijk 1153, 31 KB Kerkdriel
tel: 0418-633475
e-mail: info@vnngm.nl;
website: www.vnngm.nl

Vereniging Oud-Leden 1 (NL) UN Signal Battalion

Rembrandtstraat 39,
3781 EA Voorthuizen
website: www.signalbn.nl

Vereniging van Ex- en Actief dienende Vrouwelijke Militairen der Koninklijke Marine

Goudsbloemstraat 28,
1782 AW Den Helder
e-mail: ex-actkm@planet.nl; website:
www.marva.nl of www.ex-actkm.nl

Vereniging van Oud-Korea Strijders (VOKS)

Kruisstraat 36, 6006 ZL Weert
tel: 0495-536604, fax: 0495-549460
e-mail: voxvoks@tiscali.nl;
website: www.voxvoks.nl

Vereniging van Oud-Militairen Indiëgangers

Van Hobokenhaven 63,
2993 HH Barendrecht
tel: 0180-611612

Vereniging van Oud-Pontoniers en Torpedisten

Penant 25, 1834 TK Alkmaar

tel: 072-5614071

e-mail: haandenj@tiscali.nl; website:

www.members.lycos.nl/vopet

Vereniging Veteranen Vredesmissies van het Garderegiment Fuseliers

Brigade Prinses Irene

Laan van Everswaard 47,

4617 LH Bergen op Zoom

tel: 0164-248831

e-mail: vvvgfpi@home.nl

Vereniging van OVW'ers Engeland/ Schotland 1940-1947

Westdijk 3, 3244 BM Nieuwe Tonge

tel/fax: 0187-651447

e-mail: ljcvalphen@prettel.nl

Vereniging van Vrouwelijke Militairen Koninklijke Landmacht

Gentiaan 1, 2631 TD Nootdorp

tel: 015-3107661

e-mail: wies.lerutte@gmail.com

Vereniging Veteranen en Oud Militairen Korps Militaire Administratie

Postbus 109, 3769 ZJ Soesterberg

e-mail: gjm.houterman@mindef.nl

Vereniging Veteranen Grenadiers en Jagers

Sliedrechthof 3, 6843 EZ Arnhem

tel: 0263819903

e-mail: info@

garderegimentgrenadiersenjagers.nl;

website: www.

garderegimentgrenadiersenjagers.nl

Vereniging Veteranen regiment Bevoorrading en Transport (voorheen Vereniging LRC AAT)

Postbus 109, 3769 ZJ Soesterberg

tel: 06-29547236

e-mail: secretaris@veteranencontact.nl;

website: www.veteranencontact.nl

Veteranen Militaire Luchtvaart (ML-KNIL/MLD/KLU)

Middachten 14, 7339 JG Ugchelen

tel: 055-5413422

e-mail: a.j.bekkers@veteranen.nl

Veteranen Regiment Genietroepen

Postbus 10151, 5260 GC Vught

e-mail: veteraneninfo@

regimentgenietroepen.nl

Veteranen Regiment Limburgse Jagers

Wienkeskoel 94, 6074 HH Melick

tel: 0475-492868,

e-mail: wimpijpers@planet.nl

5.4 Militaire vakbonden en belangenverenigingen

ACOM Algemene Christelijke Organisatie Militairen

Postbus 290, 3830 AG Leusden
tel: 033-4953020, fax: 033-4953005
e-mail: info@acom.nl;
website: www.acom-cnv.nl

AFMP/FNV Algemene Federatie Militair Personeel

Postbus 157, 3440 AD Woerden
tel: 0348-487050; fax: 0348-487051
e-mail: afmp@afmp.nl;
website: www.afmp-fnv.nl

AVRM Algemene Vereniging van Reserve Militairen

p/a staf KMar District Zuid
Hervenplein 1,
5232 JE 's-Hertogenbosch
tel: 06-50611833
e-mail: secretaris@avrm.nl;
website: www.avrm.nl

BBTV Vakbond voor BBT-ers

Postbus 93037, 2509 AA Den Haag
tel: 070-3155111, fax: 070-3839840
website: www.vbmnov.nl

FNV Veteranen

Postbus 157, 3440 AD Woerden
tel: 0348-487050, fax: 0348-487051
e-mail: veteranen@afmp.nl;
website: www.fnv-veteranen.nl

FVNO Federatie van Nederlandse Officieren

Wassenaarseweg 2, 2596 CH Den Haag
tel: 070-3839504, fax: 070-3835911
e-mail: info@fvno.nl;
website: www.fvno.nl

KVMO Koninklijke Vereniging van Marine Officieren

Wassenaarseweg 2B,
2596 CH Den Haag
tel: 070-3839504, fax: 070-3835911
e-mail: info@kvmo.nl;
website: www.kvmo.nl

KVNRO Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren

Wassenaarseweg 2A,
2596 CH Den Haag
tel: 070-3162940, fax: 070-3824778
e-mail: bureau@kvnro.nl;
website: www.kvnro.nl

MARVER/FNV Marechausseevereniging

Postbus 157, 3440 AD Woerden
tel: 0348-487054; fax: 0348-487051
e-mail:
infodesk@marechausseevereniging.nl
website:
www.marechausseevereniging.nl

ODB Onafhankelijke Defensiebond

Postbus 1055,
1780 EB Den Helder
e-mail: secretaris@defensiebond.nl
website: www.defensiebond.nl

De vakbond voor defensiepersoneel VBM/NOV

Ametisthorst 20, 2592 HN Den Haag
tel: 070-3155111, fax: 070-3837000
website: www.vbmnov.nl

Stichting Erfgoed VVDM

Postbus 85746, 2508 CK Den Haag

Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945

Meeuwensingel 114,
3121 XM Schiedam
tel: 010-2470570
e-mail: marja.tromp@planet.nl

Contactgroep Ex-Krijgsgevangenen

Busken Huëtlaan 35, 3842 CR
Harderwijk
tel/fax: 0341-413426
e-mail: meer-schmidt43@zonnet.nl

6.1 Wie maakt het beleid?

De minister van Defensie is eindverantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling rond oude en jonge militaire veteranen. Overige categorieën, zoals bijvoorbeeld het vaarplichtig koopvaardijpersoneel, kunnen als ze vragen op dit gebied hebben het beste contact opnemen met het Veteraneninstituut.

Ministerie van Defensie

Binnen Hoofd Directie Personeel (HDP) van het ministerie van Defensie opereert het Bureau Veteranenbeleid. De medewerkers van dit Bureau houden zich bezig met het beleid en de beleidsontwikkeling ten aanzien van jonge en oude veteranen. Onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn onder meer (na)zorg voor veteranen, monumenten, uitkeringsregelingen en reüniefaciliteiten.

Afhankelijk van uw vraag (t.a.v. het beleid) kunt u de medewerkers van het bureau bereiken via onderstaand postadres:

Ministerie van Defensie

HDP/Bureau Veteranenbeleid
Postbus 20703, 2500 ES Den Haag

Individuele wensen en verzoeken die betrekking hebben op de uitwerking van bovengenoemde thema's kunnen in beginsel via het Veteraneninstituut in behandeling worden genomen (zie 1.2).

6.2 Defensievoorlichtingscentrum

Het Defensievoorlichtingscentrum is per 24 december 2008 gesloten voor wat betreft de inloopfunctie en de verkoop van Defensieartikelen. De afdeling Publieksvoorlichting blijft telefonisch bereikbaar onder tel: 070-3396061.

6.3 Veteranenregistratiesysteem (VRS)

Om veteranen beter te kunnen bereiken en hen ook actief te kunnen informeren over de beschikbare (zorg)voorzieningen en specifiek voor veteranen bestemde faciliteiten en activiteiten beschikt het ministerie van Defensie over een veteranenregistratiesysteem (VRS). In dit systeem werden in 2007 alle bij Defensie bekende veteranen (vanaf de Tweede Wereldoorlog tot heden) opgenomen met hun persoons- en uitzendgegevens.

Om de gegevens in het VRS actueel te houden is het systeem gekoppeld aan de Gemeentelijke Basisadministratie. Mutaties zoals adreswijzigingen en meldingen van overlijden hoeven hierdoor niet meer te worden doorgegeven. De uitzondering hierop vormen veteranen die naar en in het buitenland verhuizen. Zij dienen deze mutaties nog wel bekend te (laten) stellen bij het Veteraneninstituut.

De in het VRS opgenomen gegevens worden door het Veteraneninstituut gebruikt in het kader van zijn dagelijkse taakuitoefening. Verstrekking van deze gegevens zal verder slechts plaatsvinden aan instanties die leiding geven aan of belast zijn met de uitvoering van het veteranenbeleid, waaronder gemeentebesturen die lokaal activiteiten voor veteranen organiseren. Daarbij wordt gehandeld volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens en de Regeling Veteranenregistratie Defensie.

6.4 Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht/Inspecteur der Veteranen

Om in ruime mate en op passende wijze zijn belangstelling bij speciale aangelegenheden met betrekking tot veteranen te kunnen laten blijken, is door de minister van Defensie een speciale representant aangesteld: de Inspecteur der Veteranen. Deze functie wordt vervuld door de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK), die in zijn werk wordt bijgestaan door een staf van officieren afkomstig uit alle krijgsmachtgeledingen. Naast ceremoniële activiteiten richt het werk van de Inspecteur der Veteranen zich met name op bemiddeling en advisering.

Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht/Inspecteur der Veteranen

De Zwaluwenberg

Utrechtseweg 225, 1213 TR Hilversum

tel: 035-5776633

e-mail: igk@mindef.nl; website: www.defensie.nl/igk

6.5 Centrale Klachtenfunctionaris Veteranen

Veteranen en dienstslachtoffers die een klacht hebben over de zorg of dienstverlening door instellingen van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV), het ABP, het Veteraneninstituut (Vi) of Defensie kunnen een klacht indienen bij de Overkoepelende Klachtencommissie voor Veteranen. De Centrale Klachtenfunctionaris Veteranen is hiervoor het eerste aanspreekpunt. Het gaat om klachten die door een van de LZV-instellingen, het ABP, Defensie of het Vi niet naar tevredenheid zijn afgehandeld of om klachten over ketenzorg, oftewel een klacht die betrekking heeft op meer dan één instantie. Ook mensen die niet weten bij welke instantie ze moeten zijn met hun klacht, kunnen zich wenden tot de Centrale Klachtenfunctionaris Veteranen.

De klachtenfunctionaris geeft informatie over de verschillende klachtenregelingen van verschillende instellingen. Daarnaast bewaakt hij de afwikkeling van klachten en kan daarin een bemiddelende rol spelen tussen de cliënt en de instanties. Als de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld, legt de functionaris de klacht bij de Overkoepelende Klachtencommissie voor Veteranen neer. De klachtenfunctionaris maakt geen deel uit van deze commissie en krijgt geen beoordelende rol bij de klachtenbehandeling. Klachten worden anoniem geregistreerd. De registratie is om de kwaliteit van de dienstverlening aan veteranen en dienstslachtoffers waar nodig te verbeteren.

Info: de Centrale Klachtenfunctionaris Veteranen is te bereiken via e-mailadres: klachtenveteranen@mindef.nl of tel: 070-3396555, di van 13.00-16.30 uur, wo en do van 09.00 tot 12.00 uur.

6.6 Afdeling Semi-Statistische Archiefdiensten (voorheen BRIOP)

De afdeling Semi-Statistische Archiefdiensten heeft dossiers van militairen en burgers die niet meer in actieve dienst zijn. Een belangrijke taak is het verstrekken van informatie voor rechtspositionele vraagstukken als een juiste pensioendatum of een exacte dag van een ambtsjubileum. Naast de personeelsgegevens van militairen en burgerambtenaren beschikt deze afdeling ook over specifieke personeelsbestanden zoals stamboekgegevens en personeelsdossiers. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) stelt regels ten aanzien van het verstrekken van persoonsgebonden gegevens. De Wbp is ook van toepassing op het verstrekken van gegevens uit personeelsdossiers.

Afdeling Semi-Statistische Archiefdiensten

Ministerie van Defensie

t.a.v. IVENT / DCDI / SSA

Kosterbeemden 45, 6461 EA Kerkrade

Postbus 7000, 6460 NC Kerkrade

tel: 045-5469647

website: www.defensie.nl/cdc/ivent/defensiearchief/persoonsarchief

6.7 Kleding en Persoonlijke Uitrusting bedrijf (KPU-bedrijf)

Postactieven of gewezen militairen kunnen kleding bij het Kleding en Persoonlijke Uitrusting (KPU)-bedrijf kopen als ze minstens 15 jaar beroeps- of reservemilitair zijn geweest. Dit kooprecht geldt alleen voor onderdelen van het uniform dat als laatste voor het ontslag is gedragen. Bij aanmelding moet u een kopie meesturen van bewijsstukken waaruit blijkt dat u minstens 15 jaar tot het beroeps- of reservepersoneel heeft behoord. Veteranen hebben daarnaast kooprecht op het zogeheten veteranenpakket. Hiervoor moet u bij aanmelding een kopie van uw veteranenpas meezenden. Het KPU-bedrijf is geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 12.00 uur.

KPU-bedrijf

Het Zeisterspoor 10, 3769 AP Soesterberg

tel: 0800-2358400; 0031 334228728 (vanuit het buitenland)

6.8 Handleiding Nabestaanden

De Handleiding Nabestaanden is een wegwijzer in zaken die op nabestaanden afkomen na een sterfgeval. De handleiding kan worden aangevraagd bij de staf of regiokantoren van het dienstencentrum Bedrijfsmaatschappelijk Werk (voor adressen zie 4.2) of worden gedownload via de internetsite <http://www.defensie.nl/cdc>. Ga vervolgens naar Personeelondersteuning, Bedrijfsmaatschappelijk werk en tot slot naar Nabestaanden.

7 Pensioenen, uitkeringen en voorzieningen

7.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een aantal regelingen genoemd dat voor veteranen van belang kan zijn. Het gaat daarbij met name om die regelingen op grond waarvan zij eventuele rechten kunnen ontlenen en dat zijn:

Voor de pensioenen:

- Het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds), voor wat betreft de pensioenrechten van de veteraan zelf.
- Het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP voor wat betreft pensioenrechten van de nabestaanden van een veteraan.
- Het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen voor de veteraan die al of niet tengevolge van de uitoefening van de militaire dienst arbeidsongeschikt dan wel invalide is geworden, tot het moment dat hij 65 jaar is geworden.
- Het Besluit bijzondere militaire pensioenen. Dit is voor de invalide militair van 65 jaar en ouder en de nabestaanden, mits de invaliditeit en het overlijden (bij een beroepsmilitair) te wijten is aan de uitoefening van de militaire dienst.

Voor wat betreft een steeds kleiner wordende groep veteranen:

- De wetgeving voor oorlogsgetroffenen en vervolgingslachtoffers.
- De pensioenwetgeving voor hen die alleen bij het KNIL hebben gediend.

Bij de korte behandeling van elk onderwerp is aangegeven waar een aanvraag kan worden ingediend c.q. uitgebreidere informatie kan worden verkregen.

7.2 Pensioenen voor beroepsmilitairen met doorlopend dienstverband

Was het tot 1 juni 2001 nog zo dat de militaire pensioenen voor de militair/veteraan en nabestaanden daarvan in eigen militaire wetgeving waren verankerd, dan moet nu worden gezegd dat dit voor de 'normale' ouderdomspensioenen en nabestaandenpensioenen niet meer het geval is.

Deze militaire ouderdoms- en nabestaandenpensioenen vallen nu rechtstreeks onder het ABP en zijn in het ABP-Pensioenreglement geregeld. De 'normale' ouderdoms- en nabestaandenpensioenen zijn daarbij op gelijke wijze geregeld als de vergelijkbare aanspraken voor het overige overheidspersoneel. Een belangrijke uitzondering is wél dat voor het niet militaire overheidspersoneel sinds 1 januari 2004 een middelloonregeling geldt, terwijl de aanspraken van militairen op een gemitigeerd eindloonstelsel gebaseerd blijven. In dit kader is het ook van belang dat de FPU (Flexibel Pensioen en Uittreden)-regeling zoals die voor het burgerlijk overheidspersoneel geldt niet op de militair van toepassing is. Die heeft als beroepsmilitair met doorlopend dienstverband bij leeftijdsontslag recht op een uitkering ingevolge de Uitkeringswet Gewezen Militairen (UGM). Die uitkering wordt op 65-jarige leeftijd beëindigd. Aansluitend gaat het ouderdomspensioen in. In feite komt dit neer op een opbouw van 1.75% per dienstjaar (tijdens UGM-periode geldt halve opbouw) en wordt het verder berekend naar het salaris over het voorgaande jaar, waarvan eerst de 'franchise' wordt afgetrokken. Die franchise is het bedrag waarover geen pensioenpremie wordt betaald en heeft, nu nog, een koppeling met de AOW. Gezegd kan dus worden dat men over de franchise geen ouderdomspensioen krijgt en dat daarvoor in de plaats de AOW wordt verstrekt.

Er blijft alleen nog een uitzondering bestaan voor diegenen die een invaliditeits- of arbeidsongeschiktheidspensioen krijgen en voor hen die een met een overlijden in relatie tot de dienst betrekking hebbende nabestaandenpensioen ontvangen. Daarvoor bestaan nog steeds specifieke Defensieregelingen. Daar wordt later in dit hoofdstuk op teruggekomen.

ABP Pensioenen, Businessunit Service Pensioengerechtigden

Postbus 4804, 6401 JL Heerlen

tel: 045-5798176

7.3 Pensioenen voor beroepsmilitairen met kortdurend dienstverband

Voor de beroepsmilitair met een kortdurend dienstverband geldt dat hij/zij ook pensioen opbouwt bij het ABP. Voor hem/haar bestaan twee mogelijkheden met betrekking tot dat pensioen:

- Hij/zij kan bij dienstverlating dat opgebouwde pensioen bij het ABP laten staan tot hij/zij recht krijgt op dat ouderdomspensioen

(65-jarige leeftijd) en heeft dan vaak te maken met een zogenoemde pensioenbreuk.

- Hij/zij kan de bij dienstverlating opgebouwde pensioenrechten laten overnemen door het pensioenfonds van zijn/haar nieuwe werkgever (waarde-overdracht door het ABP en waarde-overname door het nieuwe pensioenfonds). Er ontstaat dan in principe geen pensioenbreuk!

7.4 Waardeovername en -overdracht van pensioenen

De procedure voor de waardeovername/waardeoverdracht is geregeld in het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP en komt in het kort neer op het volgende:

- Binnen twee maanden nadat hij/zij is opgenomen in het nieuwe pensioenfonds (dus direct na het aanvaarden van de nieuwe baan) vraagt de gewezen militair aan dat nieuwe fonds (dus niet aan de werkgever) om het bij het ABP opgebouwde pensioen over te nemen van het ABP.
- Door het nieuwe pensioenfonds wordt een opgave van de over te dragen pensioenrechten aan het ABP gevraagd.
- De betrokkene krijgt daarna zo spoedig mogelijk bericht van zijn/haar nieuwe pensioenfonds hoeveel de waarde van de ABP-aanspraak bij het nieuwe fonds is (offerte).
- De betrokkene moet dan binnen twee maanden aan het nieuwe pensioenfonds berichten of hij/zij akkoord gaat met de waardeovername door het nieuwe fonds. Voor alle duidelijkheid zij nog vermeld dat na waardeoverdracht door het oude pensioenfonds er geen aanspraken meer op dat oude fonds bestaan.

De hierboven beschreven mogelijkheid bestaat uiteraard ook voor de beroepsmilitair met een doorlopend dienstverband, die voortijdig de militaire dienst verlaat. De procedure is gelijk.

ABP Pensioenen

Postbus 4806, 6401 JL Heerlen
klantenservice tel: 045-5796070

7.5 WIA en Militair Invaliditeitspensioen (MIP)

Per 1 januari 2006 is de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) vervangen door de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). Naast de WAO tot 2006 en de WIA thans bestaan voor de gewezen militair aanvullende bovenwettelijke regelingen op grond van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen (zoals het arbeidsongeschiktheidspensioen en het invaliditeitspensioen) en de Suppletierегeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten sector defensie. Op deze laatste uitkering worden andere inkomsten uit arbeid gekort.

In de Pensioenkamer zijn door sociale partners in december 2005 afspraken gemaakt over een voorlopige uitvoering van de bovenwettelijke regelingen naast de WIA. Gekozen is voor een uitkomst die materieel gelijk is aan die van het WAO/IP-regime.

Deze afspraken zijn per 1 juli 2006 voor het burgeroverheidspersoneel definitief gemaakt. Defensie heeft eind 2006 bepaald hoe de in de Pensioenkamer voor het overheidspersoneel gemaakte afspraken doorwerken naar de gewezen militairen die “in en door de dienst” invalide zijn geworden.

Naar verwachting zullen deze afspraken eind 2010 worden gerealiseerd via een wijziging van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen.

Zodra de militair die ‘in en door de dienst’ invalide is geworden de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, krijgt hij/zij het pensioen op grond van het Besluit bijzondere militaire pensioenen.

Voor wat betreft toename van de klachten geldt dat de betrokkene bij het serviceteam, dat bij ABP is belast met de uitvoering van de pensioenen, een aanvraag voor een herkeuring kan indienen teneinde een hoger pensioen te krijgen. Voor wat betreft diegenen die al voor 1966 zijn ontslagen geldt dat zij ook na hun 65e jaar voor een dergelijke herkeuring en dus verhoging in aanmerking kunnen komen. Voor diegenen die na 1 januari 1966 zijn ontslagen en een dergelijk pensioen hebben ontvangen geldt dat de eventuele verhoging/herkeuring slechts tot de leeftijd van 65 jaar kan worden aangevraagd.

Voor de gewezen militair die is afgekeurd zonder dat er verband bestaat tussen zijn aandoening en de militaire dienst geldt dat zijn arbeidsongeschiktheidspensioen op zijn 65e jaar wordt beëindigd. Hierop aansluitend gaat het ouderdomspensioen in op basis van het ABP Pensioen-

reglement. De hoogte hiervan is mede afhankelijk van de tijd gedurende welke arbeidsongeschiktheidspensioen is ontvangen en van het daarbij vastgestelde percentage arbeidsongeschiktheid.

Uitvoering Werknemers Verzekeringen (UWV)

Postbus 4949, 6401 JS Heerlen

tel: 0900-9294

ABP Pensioenen, Businessunit Bijzondere Regelingen Defensie

serviceteam Invaliditeitspensioenen

Postbus 4490, 6401 CZ Heerlen

tel: 045-5798191

7.6 Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers

De geïnvaleerde militair met een dienstverbandaandoening kan in aanmerking komen voor een voorziening ter verbetering van zijn leefomstandigheden. Hij/zij kan dan in aanmerking worden gebracht voor een voorziening op grond van de Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers. Uiteraard is het zo dat de eventuele aangevraagde voorziening verband moet houden met de invaliditeit met dienstverband. De militair die een dienstverbandaandoening heeft op grond waarvan hij wel arbeidsongeschikt is maar niet invalide valt niet onder deze regeling.

De aanvraag voor een dergelijke voorziening dient ook bij de Businessunit Bijzondere Regelingen Defensie van het ABP te worden gedaan.

De Voorziening op grond van genoemde regeling is een plus op voor alle Nederlanders geldende regelingen voor voorzieningen zoals die door de gemeenten worden uitgevoerd.

ABP Pensioenen, Businessunit Bijzondere Regelingen Defensie

serviceteam Voorzieningen

Postbus 4490, 6401 CZ Heerlen

tel: 045-5798193

7.7 Bijzondere Wetgeving Oorlogsgetroffenen, Vervolgingslachtoffers en KNIL-pensioenen

Deze wetten en de daaruit voortkomende uitkeringen zijn inmiddels allang toegekend, althans betrokkenen hebben er allang recht op. Het gaat immers om Wetgeving voor Oorlogsgetroffenen en Vervolgingslachtoffers en KNIL-pensioenen en mensen die recht hebben op deze pensioenen/uitkeringen zijn inmiddels immers allemaal wel al 65 jaar. Volledigheidshalve worden de adressen en telefoonnummers van de instanties vermeld die belast zijn met de uitvoering van deze wetten.

Wet Uitkering Vervolgingslachtoffers (WUV) en de Wet Uitkering Burger-Oorlogsslachtoffers 1940-1945:

Raadskamer WUV van de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)

Postbus 9575, 2300 RB Leiden
tel: 071-5356500

Wet Buitengewoon Pensioen Indisch Verzet, de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 en de Wet Buitengewoon Pensioen Zeelieden Oorlogsslachtoffers:

Raadskamer Buitengewoon Pensioen van de Pensioen en Uitkeringsraad (PUR)

Postbus 4480, 6401 CZ Heerlen
tel: 045-5793290

KNIL-pensioenen:

Stichting Administratie Indonesische Pensioenen(SAIP)

Postbus 1263, 6400 BG Heerlen
tel: 045-5793058

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk volgt een overzicht van een aantal nog actuele Nederlandse militaire onderscheidingen en eretekens. De decoraties worden verleend door, namens of (mede) op voordracht van de minister van Defensie. Een compleet overzicht van alle onderscheidingen is terug te vinden in het boek 'Onderscheidingen. Leidraad voor de decoraties van het Koninkrijk der Nederlanden' door mr. C.H. Evers (De Bataafsche Leeuw, Amsterdam 2001, ISBN: 978-90-670-7530-5, info: www.bataafscheleeuw.nl).

8.2 Overzicht van een aantal onderscheidingen en eretekens

Dapperheidsonderscheidingen

- *Militaire Willems-Orde (MWO)*

Een benoeming is het gevolg van een uitstekende daad van moed, beleid en trouw in de strijd. De Militaire Willems-Orde is de hoogste Nederlandse onderscheiding die voorrang heeft boven alle ridderorden en andere onderscheidingen en is tevens de hoogste dapperheids-onderscheiding.

- *Bronzen Leeuw*

Wordt verleend voor een bijzonder moedige en beleidvolle daad in de strijd tegenover de vijand.

- *Bronzen Kruis*

Wordt verleend voor een daad van moed of beleid tegenover de vijand.

- *Kruis van Verdienste*

Wordt verleend voor een daad van moed en beleid in verband met vijandelijke actie.

- *Vliegerkruis*

Wordt verleend voor een daad van initiatief, moed en volharding tegenover de vijand of in verband met vijandelijke actie, in een luchtvaartuig.

Eretekens voor deelname aan operaties onder oorlogs- of crisisomstandigheden

- *Mobilisatie-Oorlogskruis*

Voor werkelijke militaire dienst gedurende de periode 1939-1945, voor zover men niet reeds was gerechtigd tot het dragen van het Oorlogs-

Herinneringskruis (voor militaire dienst dan wel dienst bij de koopvaardij, visserij of burgerluchtvaart, gedurende de oorlog 1940-1945, buiten bezet gebied).

- *Ereteken voor Orde en Vrede*

Voor werkelijke militaire dienst (minimaal drie maanden) in het toenmalige Nederlands-Indië dan wel daaropvolgend Indonesië en aangrenzende zeegebieden in de periode 3 september 1945 – 4 juni 1951.

- *Kruis voor Recht en Vrijheid*

Voor deelname aan bij KB aangewezen militaire operaties - binnen en buiten VN-verband - voor de verdediging en bescherming van belangen van het Koninkrijk of voor de handhaving en bevordering van de internationale rechtsorde (voorbeeld: Korea 1950-1954).

- *Nieuw-Guinea Herinneringskruis*

Voor werkelijke militaire dienst (minimaal drie maanden) in voormalig Nederlands Nieuw-Guinea in de periode 28 december 1949 tot en met 23 november 1962.

- *Herinneringsmedaille Vredesoperaties*

Voor minimaal dertig dagen aaneengesloten deelnemen aan een vredesoperatie, binnen of buiten VN-verband.

- *Herinneringsmedaille voor Humanitaire Hulpverlening bij Rampen*

Voor deelname in militair verband aan daadwerkelijke hulpverlening in een door de minister van Defensie aangewezen rampgebied.

- *Kosovomedaille*

Voor deelname aan een aantal met name genoemde operaties in en rond Kosovo.

- Etc.

Ook kent Nederland het zogenoemde *Draaginsigne Gewonden*. Dit insigne kan worden toegekend aan militairen en vaarplichtige zeelieden die gewond zijn geraakt als gevolg van hun plichtsvervulling onder oorlogsomstandigheden of daarmee overeenkomende situaties, inclusief internationale vredesmissies binnen en buiten het verband van de Verenigde Naties. Het vooronderzoek betreffende het Draaginsigne Gewonden voor zowel actief dienende militairen als veteranen wordt sinds juli 2008 uitgevoerd door de Centrale Adviescommissie Draaginsigne Gewonden. Een aanmeldingsformulier is verkrijgbaar bij het Veteraneninstituut.

Daarnaast kent Nederland sinds 20 januari 2003 het *Draaginsigne Veteranen*, een reversspeld die te dragen is op burgerkleding. Het insigne is bedoeld als een vorm van maatschappelijke erkenning én om de onderlinge band tussen veteranen te verstevigen. Alle geregistreerde veteranen ontvangen het Draaginsigne Veteranen automatisch per post. Postume verstrekking en verstrekking aan weduwen en overige nabestaanden vindt niet plaats. De verspreiding van het Draaginsigne Veteranen gebeurt in samenwerking met het Veteraneninstituut.

In 2009 heeft de regering besloten om de *nagedachtenisoorkonde* weer in ere te herstellen. Tot eind 1949 werd deze oorkonde, die ondertekend werd door de minister van Oorlog, uitgereikt aan nabestaanden van omgekomen militairen. Toekenning vindt plaats met terugwerkende kracht tot 27 december 1949. Bij de oorkonde, die bedoeld is voor de nabestaanden van een tijdens missie overleden militair, is nu ook een sculptuur gevoegd. Degenen waarvan het adres bekend is, zijn inmiddels benaderd. Anderen kunnen zich melden bij de HDP-Afdeling Decoratiebeleid & Toekenning Onderscheidingen.

8.3 HDP-Afdeling Decoratiebeleid & Toekenning Onderscheidingen

Voor nadere informatie over militaire onderscheidingen van de krijgsmacht kunt u zich wenden tot:

Ministerie van Defensie

HDP-Afdeling Decoratiebeleid & Toekenning Onderscheidingen
Postbus 20703, 2500 ES Den Haag
tel: 070-3397025

Daarnaast kunt u voor vragen of inlichtingen terecht bij de firma Van Wielik B.V., een particulier bedrijf dat onderscheidingstekens opmaakt volgens officiële normen.

Van Wielik B.V.

Kneuterdijk 2 B, 2514 EN Den Haag
tel: 070-3462196
e-mail: info@vanwielik.com, website: www.vanwielik.com

9 Diensten en hulpverlening

9.1 Stichting Cogis

De Stichting Cogis (voorheen ICODO) is het kennisinstituut voor de sociale en psychische gevolgen van oorlog en geweld. Per 1 januari 2011 zal Cogis zich aansluiten bij Arq, Psychotrauma Expert groep (<http://arq.org>). Cogis heeft ten doel het verzamelen, ontwikkelen en verbreiden van kennis en het geven van beleidsadviezen over de gevolgen van vervolging, oorlog en geweld voor individuele personen, hun omgeving en de samenleving als geheel, alsmede over de behandeling en begeleiding van geweldsgetroffenen. Oorlogsgetroffenen, hun partners en kinderen kunnen bij Cogis terecht met vragen op het terrein van zowel de wetten en uitkeringen voor oorlogsgetroffenen als de mogelijkheden voor de juiste hulpverlening bij psychische problemen. Vragen worden behandeld door gespecialiseerde maatschappelijk werkers. Zij beschikken over een landelijk netwerk van gespecialiseerde advocaten en psychotherapeuten. Cogis bemiddelt naar hulpverlening op een breed terrein: van vrijwilligersorganisaties en zelfhulpgroepen tot psychiaters en herstellingssoorten. Zowel professionele als vrijwillige hulpverleners kunnen bij Cogis terecht voor o.a. informatie, advies en cursussen. In de Cogis Bibliotheek is uitgebreide documentatie te vinden (zie 12.4).

Stichting Cogis

Churchillaan 11, 4e etage, 3527 GV Utrecht

tel: 030-2968000, fax: 030-2968039

e-mail: info@cogis.nl; website: www.cogis.nl

Vanaf 1 januari 2011: Nienoord 5, 1112 XE Diemen

tel.: 020-8407640

9.2 Stichting 1940-1945

De Stichting 1940-1945 bestaat uit de gefuseerde Stichting Burger Oorlogsgetroffenen en de Stichting 1940-1945. De voornaamste reden om de krachten te bundelen was het steeds kleiner worden van de doelgroepen van beide organisaties. Door het samengaan wordt de dienstverlening aan alle oorlogsgetroffenen voor langere tijd gewaarborgd. De nieuwe Stichting 1940-1945 richt zich vooral op:

- Sociale dienstverlening, zoals het organiseren van contactdagen en het uitgeven van een contactblad, dit uiteraard met ondersteuning van de vele vrijwilligers.
- Materiële zorg, bestaande uit het begeleiden van aanvragen in het kader van de wetgeving voor oorlogsgetroffenen en het uitbetalen van buitengewone pensioenen.
- Informatie verstrekken en vragen beantwoorden van leden van de doelgroepen.
- Juridische ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures.

De uitvoering van het maatschappelijk werk is sinds de fusie overgedragen aan zes instellingen voor Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) met een speciale afdeling voor oorlogsgetroffenen en hun nabestaanden.

Stichting 1940-1945

Nienoord 5, 1112 XE Diemen, Postbus 12288, 1100 AG Amsterdam Zuidoost
 tel: 020-6601945, fax: 020-6601975
 e-mail: info@st4045.nl; website: www.st4045.nl

9.3 Zelfhulpgroepen/gespreksgroepen

In 2010 zijn/worden de Stichting Sociaal Medische Begeleiding van Oorlogsgetroffenen en de Stichting Partners van Oorlogsgetroffenen (SPO) opgeheven.

Specifieke militaire hulpverlening

9.4 Militair Revalidatie Centrum (MRC) Aardenburg

MRC Aardenburg is een door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkend revalidatiecentrum, het oudste in Nederland. Na verwijzing door een arts kunnen zowel militairen als burgers terecht voor behandeling. Indien nodig voorziet de Orthopedisch Instrumentmakerij van MRC Aardenburg in hoogwaardige kunst- en hulpmiddelen (bijvoorbeeld prothesen, orthesen, korsetten, et cetera) die volledig zijn afgestemd op de individuele behoefte van de revalidant. MRC Aardenburg werkt nauw samen met onder meer het Centraal Militair Hospitaal in Utrecht, militaire verwijzers uit de eerste lijn en burgerverwijzers.

MRC Aardenburg

Korte Molenweg 3, 3941 PW Doorn

Postbus 185, 3940 AD Doorn

tel: 0343-598445

e-mail: mrc@mindef.nl; website: www.mrc.nl

Overige dienstverlening

9.5 Gezamenlijke Militaire Fondsen (GMF)

De Stichting GMF is een overkoepelende organisatie van verschillende militaire fondsen (Fonds 1815, Prins Bernhard Stichting, Karel Doorman Fonds, Van Weerden Poelman Fonds en Stichting Eereschuld en Dankbaarheid). Zij stelt zich onder meer ten doel:

- Het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende fondsen en eventueel ook andere fondsen met een soortgelijke doelstelling.
- Voor zover nodig en mogelijk, geldelijke steun te verlenen aan oud-militairen en/of gezinnen en nagelaten betrekkingen.

Hulpvragen aan de Stichting GMF verlopen via het Hoofd Maatschappelijk Werk van het Veteraneninstituut, Postbus 125, 3940 AC Doorn.

Stichting Gezamenlijke Militaire Fondsen

Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

tel: 020-5522708

e-mail: gmf@militairefondsen.nl; website: www.militairefondsen.nl

9.6 Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg (V-fonds)

Het V-fonds ondersteunt instellingen en projecten op de volgende terreinen:

- veteranenzorg
- begrip voor oorlogsgetroffenen
- herdenken van oorlog en vieren van vrijheid
- actuele lessen uit het verleden
- democratie, rechtsstaat en internationale rechtsorde

V-fonds

Oranje Nassaulaan 5, 5211 AR 's Hertogenbosch

Tel: 073-6139100

e-mail: info@v-fonds.nl, website: www.v-fonds.nl

9.7 Militair Verzorgingshuis Bronbeek

Het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum (KTOMM) Bronbeek te Arnhem biedt huisvesting en verzorging aan gewezen vrijwillig dienende militairen van de krijgsmacht onder de rang van officier. Hiertoe behoren het voormalig Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL), de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht, de Koninklijke Luchtmacht en de Koninklijke Marechaussee. Het tehuis is toegankelijk voor zowel mannelijke als vrouwelijke gewezen militairen, die ten minste 65 jaar zijn, alleenstaand en zelfredzaam. Bovendien moeten zij over minimaal 15 pensioenjaren als militair beschikken. De minister van Defensie heeft in 2007 toestemming gegeven tot het laten vervallen van deze eis voor oud-dienstplichtigen en Kort Verband Vrijwilligers uit de periode 1940-1962. Voor nadere informatie en/of aanmelding kunt u contact opnemen met het Hoofd Productgroep Verzorging van het KTOMM Bronbeek.

KTOMM Bronbeek

Velperweg 147, 6824 MB Arnhem

tel: 026-3763555, fax: 026-3763590

website: www.bronbeek.nl

9.8 Oorlogsgravenstichting

De Oorlogsgravenstichting houdt zich bezig met de aanleg, inrichting en instandhouding van ongeveer 50.000 Nederlandse oorlogsgraven, waar ter wereld ook. Ook wil ze de nagedachtenis van landgenoten wier laatste rustplaats onbekend is in ere houden. De stichting zorgt verder voor onderhoud van de 8.000 verspreid liggende geallieerde graven in Nederland, organiseert pelgrimsreizen, verzorgt bloemleggingen en verstrekt graffoto's.

Oorlogsgravenstichting

Zeestraat 85, 2518 AA Den Haag

Postbus 85981, 2508 CR Den Haag

tel: 070-3131080, fax: 070-3621546

e-mail: info@ogs.nl; website: www.ogs.nl

9.9 Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman is onafhankelijk en onpartijdig en bemoeit zich uitsluitend met problemen tussen burgers en overheidsinstanties.

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151, 2594 AG Den Haag

Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

tel: 0800-3355555 / 070-3563563, fax: 070-3607572

website: www.ombudsman.nl

10 Veteranen op het internet

10.1 Nederlandse veteranensites

1 (NL) UN Signalbattalion

Website Verbindingsbataljon
UNPROFOR
<http://www.signalbn.nl>

2-6 RI

Website van OVW Bataljon van de
Tijgerbrigade
<http://www.sepatoeroesak.nl>

3-5 RI

Website van het 3e Bataljon van het
5e Regiment Infanterie
<http://www.dekolonisatie.com/3-5RI>

Andrés Bosnia site

Website van André Prins over zijn tijd
in Bosnië
<http://bosnia.prins-ict.nl/bosnia2.html>

Blue Helmets

Klankbord voor vredessoldaten
<http://www.bluehelmets.net>

BNMO

Website van de Bond van Nederlandse
Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers
<http://www.bnmo.nl>

BOSS

Website Bond van Oud-Stoottroepers
en Stoottroepers
<http://www.stoottroepers.nl>

Canauba Hill

Website van de Transportcompagnie
1 (NL) Geniehulpbataljon KFOR-2
<http://www.jimensabinegubbels.nl>

Charlie Compagnie UNIFIL

Website Charlie Compagnie UNIFIL 81-2
<http://www.unifil81-2.nl>

Commando Landstrijdkrachten

Website voor oud-medewerkers van
het Commando Landstrijdkrachten
<http://www.defensie.nl/landmacht/personeel/oud-medewerkers>

Contact Oud Mariniers

Website door en voor oud-mariniers
<http://www.contactoudmariniers.com>

Defensieforum

Centraal ontmoetingspunt voor alle
(ex-)militairen
<http://www.defensieforum.nl>

Dag SFOR 6

Website van het herstellpeloton
<http://members.lycos.nl/HrstpelRvH/index.htm>

FNV Veteranen

Website van FNV Veteranen
<http://www.fnv-veteranen.nl>

Garderegiment FPI

Website Garderegiment Fuseliers
Prinses Irene
<http://www.fuseliers.net>

Gevolgen van oorlog

Website met digitale bibliotheek van
het Veteraneninstituut en Cogis
<http://www.gevolgenvanoorlog.nl>

Identiteitsgroep Steenrode Baretten

Website van de Nederlandse
Sinaïgangers
<http://www.steenrode-baretten.nl>

Indië in strips

Website over verschenen strips
en cartoons over Indië
<http://www.sobatsbollenstreek.nl>

Jonge Veteranen

Vereniging Jonge Veteranen
<http://www.jongeveteranen.com>

KCT

Website Korps Commandotroepen
<http://www.korpscommandotroepen.nl>

Kwikbal

Website van Kwikbal-Genie
<http://www.kwikbal-genie.nl>

Limburgse Jagers

Website van het Regiment Limburgse
Jagers
<http://www.limburgsejagers.nl>

LZV

Website Landelijk Zorgsysteem
Veteranen
<http://www.lzv-groep.nl>

Mariniersbrigade

Mariniersbrigade voor, tijdens en na de
politionele acties in Nederlands-Indië
[http://www.dekolonisatie.com/
mariniersbrigade](http://www.dekolonisatie.com/mariniersbrigade)

MFO-homepage René

Website van ex-MFO'er René Goorden
[http://home.kpn.nl/rmhgoorden/
index.html](http://home.kpn.nl/rmhgoorden/index.html)

Nationaal Indië-monument

Website over het Nationaal Indië-
monument in Roermond
<http://www.nim-roermond.nl>

NCHC

Website Nationaal Comité Herdenking
Capitulaties 1945
<http://www.nchc.nl>

NIMH

Nederlands Instituut voor Militaire
Historie
<http://www.nimh.nl>

NWO

Nationale Website Oorlogs-
monumenten
[http://www.4en5mei.nl/
oorlogsmonumenten](http://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten)

Oorlogsmusea

Informatie voor alle
WO II-geïnteresseerden
<http://www.oorlogsmusea.nl>

Opa, kijk ik vond op zolder

Website van de rotatie 80-07 van
Dutchbat UNIFIL
<http://members.home.nl/h.leijten/>

Soldaten van Oranje

Website met acht thema's over de
Tweede Wereldoorlog
<http://www.soldatenvanoranje.com>

Stichting Centrum '45

Website over onder meer PTSS
<http://www.centrum45.nl>

STIWOT

Website van de Stichting Informatie
Wereldoorlog Twee
<http://www.stiwot.nl>

Unifil 82-4

Website voor UNIFIL-veteranen
<http://www.veteranen.info/~unifil82-4>

UNIFIL in Libanon

Website van Lex Beekman over UNIFIL
<http://www.dutchbattinlibanon.nl/>

Uruzgan Kamp Holland

Website KRO documentaireserie over
leven op Kamp Holland
<http://uruzgankampholland.kro.nl>

Valkenburg 1940

Website Vliegveld Valkenburg,
begin WO II
<http://www.mei1940.nl>

VOGW

Vrienden Oorlogsgraven Geallieerden
Waalwijk e.o.
<http://www.vogw.nl>

VOM

Website van de Vereniging Oud
Mariniers
<http://www.vomarns.nl>

Verzetsmuseum en jongeren

Website voor jongeren met info over
Duitse bezetting
[http://www.verzetsmuseum.org/
jongeren/](http://www.verzetsmuseum.org/jongeren/)

Veteranen Online (VOL)

Website, archief en e-mailgroep voor
alle veteranen
<http://www.veteranen-online.nl>

Vi

Website van het Veteraneninstituut
<http://www.veteraneninstituut.nl>

VP

Website van het Veteranen Platform
<http://www.veteranenplatform.nl>

Vredesnaam

Informatie over Nederlandse VN- en
NAVO-vredesmissies
<http://www.vredesnaam.com>

World War 2 Memories

Website met informatie over WO II
<http://www.tweede-wereldoorlog.nl>

10.2 Internationale veteranensites

A tribute to my daddy

Webpagina over WO II-veteraan Jopie van Duinhoven
<http://msbeliever.tripod.com/WWII.html>

Belgian Front

Belgische website Eerste en Tweede Wereldoorlog
<http://users.skynet.be/fonck>

Burma Star Association

Website Burma Campaign veterans (UK)
<http://www.burmastar.org.uk>

Combat Art

Beelden vanuit het verleden
<http://www.thehootch.com>

D-DAY Normandy and beyond

Website over D-day
<http://www.normandy1944.info>

DVA Australië

Website van Department of Veterans Affairs (AU)
<http://www.dva.gov.au>

DVA Amerika

Website van Department of Veterans Affairs (USA)
<http://www.va.gov>

Gulfwar 1990

Website over de Golfoorlog in 1990-1991
<http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/gulf>

KWVA

Homepage Korean War Veterans Association
<http://www.kwva.org>

NVA

Normandy Veterans Association (UK/NL)
<http://www.nvafriends.nl>

USVI

U.S. Veteran Information website
<http://www.tpromo.com/usvi>

Vetrens Agency

Website Ministry of Defence agency veterans affairs
<http://www.veterans-uk.info>

10.3 Portals

Portals zijn verzamelpagina's die toegang geven tot een bepaalde categorie websites.

<http://defensie.boogolinks.nl>
<http://defensie.startpagina.nl>
<http://marine.beginthier.nl>
<http://marine.startpagina.nl>
<http://marine.startkabel.nl>
<http://marine.jumppage.nl>
<http://landmacht.beginthier.nl>
<http://landmacht.startpagina.nl>
<http://landmacht.startkabel.nl>
<http://landmacht.jumppage.nl>
<http://luchtmacht.beginthier.nl>
<http://luchtmacht.startpagina.nl>
<http://luchtmacht.startkabel.nl>
<http://luchtmacht.jumppage.nl>
<http://marechaussee.beginthier.nl>
<http://marechaussee.startpagina.nl>
<http://marechaussee.startkabel.nl>
<http://marechaussee.jumppage.nl>
<http://mariniers.startbewijs.nl>
<http://nationalereserve.startkabel.nl>
<http://nationale-reserve.beginthier.nl>
<http://military.start4all.com>

11 Inloophuizen en Veteranencafés

11.1 Inloophuizen

In de inloophuizen wordt geen alcohol geschonken!

Inloophuis voor veteranen

Eindhoven

Voor wie: alle veteranen en partners.

Waar: Inloophuis de Treffer, Smitsstraat 17, 5611 HM Eindhoven.

Wanneer: iedere donderdag 15.00-21.00 uur en iedere zaterdag 10.00-16.00 uur.

Info: www.svbzo.nl of Roy Meelhuyzen, tel: 040-8487920, e-mail: roy@meelmuis.com

Maatschappelijke Dienstverlening & Kameraadschap Legereenheden

Voor wie: veteranen, ex-militairen en hun familie en andere geïnteresseerden.

Waar: MDKL, Hellebroek 37, 6361 AA Nuth

Wanneer: Elke dag van 9.00-17.00 uur en op afspraak via tel: 06-22559114.

Info: MDKL, tel: 06-22559114, e-mail: hertog2@xs4all.nl, website: www.mdkl.nl

Ontmoetingscentrum Limburgse Veteranen

Voor wie: alle veteranen en MIP-gerechtigden uit Limburg,

gastbezoek mogelijk uit andere delen van het land.

Waar: Het Elders Hoes, Aldenhofstraat 13, 6431 KA Heerlen/Hoensbroek.

Wanneer: maandag t/m vrijdag 13.00-17.00 uur en elke eerste zaterdag van de maand.

Info: Stichting Ontmoetingscentrum Limburgse Veteranen (OLV), Het Elders Hoes, tel: 045-5281271, e-mail: info@heteldersshoes.nl, website: www.heteldersshoes.nl

11.2 Veteranencafés

Friesland

Veteranencafé Leeuwarden

Voor wie: alle veteranen.

Waar: Multifunctioneel Centrum Camminghaburen, Lieuwenburg 2, 8925 CK Leeuwarden.

Wanneer: iedere laatste zaterdag van de maand, 13.00-18.00 uur.

Info: Jan Romkema, Humaldastate 21, 8926 RD Leeuwarden, tel: 058-2661509, e-mail: aceromke@planet.nl

Groningen

Wapenbroeders Groningen

Voor wie: met name leden, maar ook niet-leden (veteranen én oud-militairen) zijn welkom.

Waar: De Bunker (naast stadion Be Quick), Rijksstraatweg 16, 9752 AD Haren.

Wanneer: iedere zaterdagmiddag 16.00-18.00 uur. Daarnaast iedere tweede en vierde dinsdag van de maand soosavond met div. activiteiten vanaf 19.30 uur en iedere eerste en derde dinsdag van de maand kaartochtend vanaf 09.30 uur.

Info: De Bunker, tel: 050-5348813 of dhr. Schuitema (beheerder), tel: 050-5263248.

Drenthe

Veteranensoos Assen e.o.

Voor wie: alle veteranen.

Waar: zalencentrum De Aanleg, Asserstraat 63, 9451 TA Rolde.

Wanneer: op de laatste vrijdag van de oneven maanden (m.u.v. juli) 14.00-16.30 uur.

Info: dhr. Visscher, tel: 0592-346020.

Veteranensoos Zuidoost-Drenthe

Voor wie: alle oud-militairen (dus ook niet-veteranen).

Waar: cultureel centrum De Hilde, Spoel 85, 7881 BN Emmer-Compasuum.

Wanneer: iedere tweede vrijdag van de maand 13.30-16.30 uur. Daarnaast o.m. div. excursies.

Info: dhr. Geertsma, Mispellaan 38, 7881 RS Emmer-Compasuum, tel: 0591-351865.

Veteranencafé Zuidoost-Drenthe en Noordoost-Overijssel

Voor wie: veteranen, oud-gedien- den en actief dienende militairen.

Waar: Eetcafé Miracle, Bentheimer- straat 20, 7741 JK Coevorden, tel: 0524-523434.

Wanneer: laatste donderdag van de maand, vanaf 13.30 uur.

Info: Jan van 't Slot, V.N. Laan 39, 7742 CE Coevorden, tel: 0524-513362, e-mail: javtslot@veteranen.nl

Veteranencafé Valthe

Voor wie: alle Nederlandse veteranen.

Waar: Het Dorpshuis, Hoofd- straat 54, 7872 PL Valthe.

Wanneer: circa één keer per maand, zie website voor data.

Info: Bertus van der Laan (beheer- der), tel: 0591-512550 of Erik Schorer, (Libanonveteraan), tel: 06-51804756, e-mail: eschore@xs4all.nl, website: www.valthe.nl/zaak/veteranen.htm

Overijssel

Veteranen Sociëteit Enschede 2000

Voor wie: houders van de vetera- nenpas.

Waar: café-restaurant De Zon, Zuiderhagen 43, 7511 GJ Enschede.

Wanneer: één keer per maand op maandag 14.00-16.00 uur. Daar- naast div. excursies en lezingen in

de naaste omgeving.
Info: D. van Straaten,
tel: 053-4611333,
e-mail: dvstraaten@home.nl

Veteranencafé Heino

Voor wie: alle veteranen en hun partners.
Waar: café-restaurant Marktzicht, Dorpsstraat 13-15, 8141 AH Heino.
Wanneer: elke tweede maandag van de maand 14.00-16.00 uur.
Info: J. van Diepen, tel: 0572-392312 of 06-36108079.

Veteranencafé Kampen

Voor wie: alle veteranen.
Waar: grandcafé De Vier Jaargetijden, IJsselkade 59, 8261 AG Kampen.
Wanneer: iedere derde donderdag van de maand 14.30-16.30 uur.
Info: N. Klappe, tel: 038-3311928.

Veteranencafé Oldenzaal

Voor wie: alle veteranen.
Waar: café Vlaskamp, Marktstraat 5/7, 7571 ED Oldenzaal.
Wanneer: iedere tweede donderdag

van de maand 14.00-17.00 uur.
Info: Herman Japink, tel: 0541-510580 of Hennie Poorthuis, tel: 0541-514347.

Veteranensoos Rijssen e.o.

Voor wie: alle oud-militairen, zowel mannelijk als vrouwelijk (dus ook niet-veteranen).
Waar: kantine scholengemeenschap De Reggesteijn (ingang achterzijde gebouw), Cattelaar 2, 7461 PK Rijssen (bij rotonde Enterseweg t/o Gamma).
Wanneer: iedere eerste maandag van de maand 14.30-17.00 uur, behalve juni t/m september.
Info: R. Wolterink, Schoolstraat 50, 7461 EH Rijssen, tel: 0548-541575; H. Hulsegge, Westeinde 283, 7671 ES Vriezenveen, tel: 0546-564627 of J. Oldenbeuving, Reiger 27, 8103 AL Raalte, tel: 0572-358947.

Veteranencafé Steenwijkerland

Voor wie: alle veteranen.
Waar: café De Rechter, Markt 72, 8331 HK Steenwijk.
Wanneer: eenmaal per twee maanden de derde maandag van de maand 16.00-21.00 uur.
Info: Peter van der Meulen, tel: 06-20478124.

Sociëteit Oud Militairen Zwolle

Voor wie: mannen en vrouwen uit (regio) Zwolle die hebben diendend

bij land- of luchtmacht, marine of marechaussee.

Waar: De Terp, Radewijnstraat 1, Zwolle.

Wanneer: iedere eerste donderdag van de maand (m.u.v. juli en augustus) vanaf 19.30 uur.

Info: Cor de Jong, tel: 038-4549105; Jan Dikken, tel: 06-17976859 of Ted Hielckert, tel: 038-4541362.

Gelderland

Soos veteranen en oud-militairen Apeldoorn

Voor wie: alle veteranen.

Waar: De Stolp, Violierenplein 101, 7329 DR Apeldoorn.

Wanneer: iedere eerste dinsdag van de maand 13.30-16.30 uur. In de maanden juni, juli en augustus zijn er geen bijeenkomsten.

Info: G.W. van de Beek, Chopinlaan 61, 7333 GC Apeldoorn, tel: 055-5334583 of 055-5334583.

Veteranencafé Arnhem

Voor wie: alle veteranen die in het bezit zijn van een veteranenpas.

Waar: lunchroom Kuifje's Corner,

Bakkerstraat 26, 6811 EH Arnhem.
Wanneer: iedere laatste vrijdag van de maand 17.00-20.00 uur.

Info: Ruud Looijaard, tel: 026-3519719, e-mail: ansenruud@planet.nl of Roland Oostveen, tel: 026-4435673, website: www.kuifjescorner.nl

Veteranensoos Berkelland

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café-restaurant Prinsen, Eibergseweg 13, 7273 SP Haarlo.

Wanneer: iedere laatste vrijdag van de maand 14.00-16.00 uur.

Info: Hendrik Kuiper, Bronbeekstraat 60, 7151 EK Eibergen, tel: 0545-475217, e-mail: kuiperhendrik@hotmail.com

Veteranencafé Duiven

Voor wie: alle veteranen, partners en weduwen van veteranen.

Waar: Cultureel Centrum Onderling Genoegen, Kastanjelaan 2, 6921 ES Duiven.

Wanneer: iedere eerste dinsdag van de maand 10.00-13.00 uur.

Info: P. Beekman, Walcherenstraat 80, 6922 DE Duiven, tel: 0316-281044 (van november tot mei) of J. van Wageningen, Wilhelminastraat 30, 6921 ZM Duiven, tel: 0316-282363 (overige maanden).

Veteranensociëteit Ede

Voor wie: alle jonge en oude veteranen van alle krijgsmacht-

delen, oudgedienden, partners en weduwen van veteranen.
Waar: Huize Belvédère,
Dennenlaan 100, 6711 RB Ede.
Wanneer: iedere tweede woensdag van de maand 17.00-21.00 uur.
Vooraf melden indien gebruikgemaakt wordt van de Indische maaltijd.

Info/aanmelden: H. Dijkstra,
tel: 0318-617958, e-mail:
pa7mar@veteranen.nl

Elster Veteranensociëteit

Voor wie: alle veteranen uit Elst.
Waar: café 't Fortuin, Valburgseweg 37, 6661 ER Elst.
Wanneer: één keer per kwartaal.
Info: Co van den Brakel, de Kist 35-A, 6661 ZD Elst, tel: 0481-372874, e-mail: j.v.d.brakel@kpnplanet.nl

Veteranencafé Ermelo, Harderwijk en Putten

Voor wie: alle veteranen.
Waar: eetcafé Ons Span, Hoge Enk, 3851 NX Ermelo.
Wanneer: iedere eerste maandag van de maand 19.00-22.00 uur.
Info: Ed Bosch, tel: 06-20076496.

Veteranencafé Harderwijk

Voor wie: alle veteranen.
Waar: eetcafé De Botter, Strandboulevard West 2-8, 3841 CS Harderwijk.
Wanneer: iedere eerste dinsdag

van de maand van 14.00 uur tot sluitingstijd (op vertoon van de veteranenpas korting).
Info: F.E. Rondel, Wieringenmeen 3, 3844 NB Harderwijk,
tel: 0341-424237, e-mail: f.rondel@veteranen.nl

Clubhuis Voor Anker Nijmegen

Voor wie: postactieve en actiefdienende militairen en alle krijgsmachtdelen.
Waar: Sportpark Vossendijk, Winkelsteegseweg 206, 6534 AR Nijmegen, tel: 024-3788424.

Wanneer: iedere vrijdagavond 19.00-24.00 uur, iedere eerste vrijdag van de maand specifiek voor de veteranen uit Nijmegen e.o. Biljart op dinsdag en woensdag vanaf 19.30 uur.
Info: Piet Stam, Houtduiflaan 12, 6641 ZP Beuningen,
tel: 024-6772066, e-mail: p.stam8@kpnplanet.nl (of Ben Loef, alleen b.g.g., tel: 06-22955706).

Veteranencafé Tiel e.o.

Voor wie: alle oud-militairen (dus ook niet-veteranen).

Waar: eetcafé Boemerang, Plein 8, 4001 LJ Tiel.

Wanneer: iedere eerste vrijdag van de maand 14.00-17.00 uur.

Info: J.P.W.M. Gremmé, Jan van Ghelcenstraat 9, 4003 AR Tiel,

tel: 0344-618455, secretaris: S.A.J. Meurs, Jeudestraat 73a,

4011 GJ Zoelen, tel: 0344-682281, e-mail:

sajac@veteranen.nl, website:

www.veteranencafe.tiel.veteranen.nl

Veteranencafé Wageningen

Voor wie: alle veteranen, maar ook andere belangstellenden.

Waar: foyer van het Heerenstraat-theater, Molenstraat 1B, 6701

DM Wageningen.

Wanneer: iedere laatste donderdag van de maand 15.00-17.00 uur,

m.u.v. juli en december.

Info: Henk Snijder, Comité 4 en 5 mei Wageningen, Postbus 1,

6700 AA Wageningen, tel: 0317-492522, e-mail:

4en5mei@wageningen.nl

Veteranencafé Winterswijk e.o.

Voor: alle veteranen uit Winterswijk en omgeving.

Waar: restaurant Purple Rain, Misterstraat 160, 7101 EZ

Winterswijk.

Wanneer: iedere tweede dinsdag

van de maand 14.00-17.00 uur.

Info: L. Wagenaar, tel: 0543-530305, e-mail:

l.wagenaar@chello.nl

Veteranencafé Zevenaar

Voor wie: alle oud-militairen (dus ook niet-veteranen) partners en weduwen van oud-militairen.

Waar: Dienstencentrum de Hooge Bongert, Hooge Bongert 3, 6903

DA Zevenaar, tel: 0316-526994.

Wanneer: iedere derde zaterdag van de maand 13.00-16.00 uur

(m.u.v. juli en augustus).

Info: tel: 0316-524354, 0316-

330516 of 0316-524611, e-mail:

toeanpandjang@hetnet.nl

Utrecht

Veteranencafé Amersfoort

Voor wie: veteranen en hun thuisfront.

Waar: Eetcafé Het Draeckje, Hel-lestraat 51, 3811 CE Amersfoort.

Wanneer: iedere laatste woensdag van de maand vanaf 20.00 uur.

Extra: aangepaste prijzen, gratis hapjes, ideale tijden ook voor jonge veteranen

Info: Rini en Jan Gerritse, tel: 033-4451403.

Veteranensociëteit De Heuvelrug

Voor wie: alle veteranen en oud-gedienden.

Waar: café Ome Lou, Amersfoort-seweg 22, 3941 EM Doorn.

Wanneer: iedere derde woensdag van de maand 14.00-18.00 uur.
Info: Cees Hartsuiker, tel: 0343-413509.

Veteranencafé Nieuwegein

Voor wie: alle (oud-)militairen en partners.

Waar: Elsie's Bar, Markt 8, 3431 LA Nieuwegein.

Wanneer: iedere tweede donderdag van de maand 14.00-18.00 uur.

Info: Ruud Wijnstra, tel: 030-6035022.

Veteranencafé Soest

Voor wie: alle veteranen en hun partners.

Waar: café Centraal, Birkstraat 7, 3768 HB Soest.

Wanneer: de eerste woensdag in de eerste even week van de maand 17.00-19.30 uur.

Info: R.W. Hoksbergen, Bartolottilaan 7b, 3768 GA Soest, tel: 035-6029031, e-mail: roelhoksbergen@hotmail.com

BlueHelmets-avond Utrecht

Voor wie: alle veteranen uit heel Nederland die sinds 1979 zijn uitgezonden. Naast deze bijeenkomsten is het café toegankelijk voor alle veteranen, jong én oud.
Waar: eetcafé Diner 66, Jaarbeursplein 31, 3521 AR Utrecht.
Wanneer: eens in de twee maan-

den. Daarnaast o.a. barbecue en deelname aan Nijmeegse Vierdaagse.

Info: www.bluehelmets.net

Veteranencafé Veenendaal

Voor wie: alle veteranen, partners én weduwen van veteranen.

Waar: café 't Huchie, Nieuweweg 133, 3905 LJ Veenendaal.

Wanneer: iedere eerste zaterdag van de maand 13.30-16.30 uur.

Info: Jan Bos (Nieuw-Guineaveteraan), tel: 0318-517519 of Arend Pronk (Libanonveteraan), tel: 0318-522199.

Soos Veteranen Contact

Veenendaal

Voor wie: alle veteranen en andere uitgezonden oud-militairen met hun partner/begeleider en nabestaanden van overleden veteranen.

Waar: gebouw Eltheto, Fluitersstraat 2, 3901 DK Veenendaal.

Wanneer: iedere tweede dinsdag van de maand 14.30-17.00 uur.

Info: Jelis Roodbeen, tel: 0318-555636, e-mail:

veenendaal@veteranen.nl

Flevoland

Veteransoos Almere

Voor wie: alle veteranen en hun partners, zowel jongere als oudere veteranen zijn welkom.

Waar: grandcafé De Havenkom, Sluiskade 22-26, 1357 NX Almere.

Wanneer: iedere tweede zaterdag van de maand 14.00-17.00 uur.
Op vertoon van veteranenpas toegang en 10 procent korting op consumpties en maaltijden.

Info: Wim Walet, tel: 06-14255158, e-mail: w.walet8@upcmail.nl

Veteranencafé Dronten

Voor wie: alle veteranen.
Waar: Grand Café de Meerpaal, de Rede 80-82, 8251 EX Dronten.
Wanneer: iedere tweede maandag van de maand vanaf 19.30 uur (m.u.v. feestdagen en de maanden juli en augustus).
Info: Erwin Smits, Ankerstraat 8, 8251 XH Dronten, tel: 06-10931219, e-mail: veteranendronten@solcon.nl, website: www.veteranengemeentedronten.nl

Noord-Holland

Veteranencafé Amsterdam (1)

Voor wie: alle veteranen en (oud-)militairen.
Waar: café Maritiem, Katteburgerplein 39, 1018 KK Amsterdam (t.o. Scheepvaart Museum en Marinekazerne Amsterdam; vanaf CS bus 22, halte Kattenburgerplein).
Wanneer: iedere tweede en vierde maandag van de maand vanaf 13.00 uur.
Info: Wil J.P. Janssen,

tel: 06-55355865, e-mail: wiljanssen@veteranen.nl, website: <http://amsterdamse.veteranen.nl>

Veteranencafé Amsterdam (2)

Voor wie: alle veteranen.
Waar: café Waterlooplein 77, Rapenburgerstraat 169 HS, 1011 VM Amsterdam.
Wanneer: iedere zaterdagmiddag 14.00-18.00 uur.
Info: Annie Bodemeijer-van Elburg, tel: 020-6279918.

Veteranencafé Beverwijk

Voor wie: alle veteranen
Waar: restaurant-brasserie Westerhout, Westerhoutplein 4, 1953 AA Beverwijk, tel: 0251-226449.
Wanneer: iedere tweede donderdag van de maand 13.00-17.00 uur.
Info: Hans Vandewalle, e-mail: vandewalle@veteranen.nl, website: <http://beverwijkse.veteranen.nl>

Inloophouding veteranen Den Helder

Voor wie: veteranen en oudgedienden van alle krijgsmachtdelen (en partners).
Waar: dienstencentrum De Schooten, Walvisvaardersweg 2, 1785 RC Den Helder.
Wanneer: iedere derde zondag van de maand 13.00-16.00 uur.
Info: Arnold van Loon, dienstencentrum De Schooten, tel: 0223-635630.

Veteranencafé Sociëteit Marine Onderofficieren Club (MOOC) Den Helder

Voor wie: alle veteranen, partners én weduwen van veteranen.

Waar: Sociëteit MOOC, Spoorstraat 56, 1781 JH Den Helder.

Wanneer: iedere eerste vrijdag van de maand 14.00-18.00 uur.

Info: Sociëteit MOOC, Spoorstraat 56, 1781 JH Den Helder, tel: 0223-612896, e-mail: info@mooc.nl, website: www.mooc.nl

Veteranencafé Haarlemmermeer

Voor wie: alle veteranen en hun partners of begeleiders.

Waar: restaurant The Colonel, Burgemeester Van Stamplein 214, 2132 BH Hoofddorp,

tel: 023-5575540, e-mail: info@thecolonel.nl, website: www.thecolonel.nl

Wanneer: elke laatste donderdag van de maand 15.00-22.00 uur. Extra: 15 procent korting op alle consumpties/maaltijden.

Info: John Krom, bedrijfsleider van The Colonel, tel: 023-5575540.

Veteranencafé Heemstede

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café De Eerste Aanleg, Raadhuisstraat 103 (hoek Kerklaan), 2101 HE Heemstede.

Wanneer: elke eerste dinsdag van

de maand 16.00-18.00 uur. Info: B. Blankenaar, Zandvoortselaan 84/15, 2106 CS Heemstede, tel: 023-5280607.

Veteranen Sociëteit Huizen

Voor wie: alle veteranen (zonder partners).

Waar: dienstencentrum, Waterstraat 2, 1271 RP Huizen.

Wanneer: iedere derde donderdag van de maand 15.00-17.30 uur.

Info: het veteranencomité p/a J. Roeten, Albardastraat 11, 1272 GV Huizen, e-mail: j.roeten@planet.nl

Veteranencafé Purmerend

Voor wie: alle veteranen woonachtig in Purmerend en de regio.

Waar: restaurant Spijkerman, Neckerdijk 2, 1441 GX Purmerend.

Wanneer: iedere eerste woensdag van de maand, vanaf 14.00 uur.

Extra: op vertoon van de veteranenpas 10 procent korting op consumpties.

Info: Peter Stiphout, tel: 06-20074314, e-mail: veteranenpurmerend@veteranen.nl

Veteranencafé Wieringen

Voor wie: alle veteranen.

Waar: Hotel-café De Harmonie, Kerkplein 1, 1777 CD Hippolytushoef, tel: 0227-591510.

Wanneer: de laatste donderdag van de maand 15.00-18.00 uur.

Info: Dick Doornik, tel: 0227-592521, e-mail: d.c.doornik@quicknet.nl

Zuid-Holland

Stichting veteranencentrum 'De Oude Stomp' Alphen a/d Rijn

Voor wie: activiteitscentrum voor veteranen en dienstslachtoffers.

Waar: Louis Pasteurweg 7, 2408 AH Alphen a/d Rijn.
Wanneer: maandag t/m vrijdag 10.00-16.00 uur, zaterdag 11.00-15.00 uur.

Info: Ferry van den Brûle, tel: 0172-785991.

Veteranencafé Bollenstreek

Voor wie: alle veteranen, diverse krijgsmachtleden/willekeurig welke missie, uit de Bollenstreek.

Waar: restaurant De Engel, Heereweg 386, 2161 DG Lisse.
Wanneer: iedere derde dinsdag van de maand 14.00-16.30 uur.

Info: D. Fasseur, tel: 071-5763244.

Veteranencafé Capelle a/d IJssel

Voor wie: alle veteranen en hun partners.

Waar: Indisch restaurant Rasa Sayang, Springersdiep 3, 2904 ET Capelle a/d IJssel (winkelcentrum de Terp).

Wanneer: de even maanden op de derde vrijdag 13.00-16.00 uur.
Het restaurant serveert een speciale veteranenlunch voor € 5,-.

Info: Rob Akkers, tel: 010-4506004 of Auke Timmerman, tel: 010-8887605.

Veteranencafé Delft

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café-restaurant Royal, Voldersgracht 10, 2611 ET Delft.

Wanneer: iedere laatste woensdag van de maand, vanaf 14.00 uur.

Daarnaast o.m. loterij, klaverjaswedstrijd, nieuwjaarsreceptie.

Info: Gerard van Wageningen, tel: 015-2561281.

Veteranencafé Gorinchem e.o.

Voor wie: veteranen en hun thuisfront uit Gorinchem en omgeving.

Waar: hotel Gorinchem, Van Hogendorpweg 8-10, 4204 XW Gorinchem.

Wanneer: iedere eerste zaterdag van de maand 14.00-16.00 uur.

Extra: korting op de consumpties.

Info: Kees Koning (Nieuw-Guineaveteraan), tel: 0183-632516,

e-mail: keeskoning@veteranen.nl;

Piet van Tuyl (Nieuw-Guineaveteraan) tel: 0183-632738;

Leen Spruijt (Nieuw-Guineaveteraan)

tel: 0183-626954 of Simon Vet

(voormalig verzet), tel: 010-2207736.

Veteranencafé Gouda

Voor wie: alle veteranen.

Waar: Partycentrum Heeren van Reeuwijk, Kolkmanstraat 1, 2805 CG Gouda.

Wanneer: iedere laatste dinsdag van de maand 14.00-17.00 uur.

Info: Kees Belonje, Swadenburg 16, 2804 VG Gouda, tel: 0182-571734, e-mail:

c.j.w.belonje@hetnet.nl

Haagse Veteranen Sociëteit

Voor wie: alle veteranen en oud-militairen uit alle landen, van elke leeftijdsgroep, elke rang en van elk legeronderdeel van de krijgsmacht en partners.

Waar: voormalige Officiers-sociëteit (zaal boven restaurant Poentjak), Kneuterdijk 16, 2514 EN Den Haag.

Wanneer: iedere eerste en derde donderdag van de maand 14.00-17.00 uur en 18.00-22.00 uur (mogelijkheid voor discussies, lezingen etc. en rondom bezoek aan de sociëteit is er gelegenheid om in het restaurant beneden een originele Indonesische maaltijd te gebruiken tegen een gereduceerde prijs).

Info: Henk en Louise van Riel, tel: 070-3896351 of 06-26972751.

Veteranen Ontmoetings-gelegenheid Leiden

Voor wie: alle veteranen en familieleden.

Waar: Leonarduszaal, Haagweg (hoek Potgijterslaan) te Leiden.

Wanneer: iedere derde vrijdag van de maand 14.00-16.30 uur. Daarnaast o.m. boottochtje.

Info: Ch.H. Endevelde, Steenberghe- laan 6, 2253 LL Voorschoten, tel/fax: 071-5763663, e-mail: chris.endevelde@gmail.com

Veteranencafé Rijswijk

Voor wie: veteranen.

Waar: dienstencentrum Het Oude Raadhuis, Laan Hofrust 4, 2282 AL Rijswijk.

Wanneer: iedere derde dinsdag van de maand 14.00-16.00 uur.

Info: A. v.d. Wildt, tel: 070-3940526.

Veteranencafé Spijkenisse

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café-petit restaurant Ma-Bel, 't Plateau 2, Spijkenisse-Noord.

Wanneer: iedere laatste dinsdag van de maand 12.00-18.00 uur.

Info: P.C. Vlugs, A. van Bronckhorstlaan 55, 3201 XA Spijkenisse, tel: 0181-622434.

Veteranencafé Zoetermeer

Voor wie: alle veteranen.

Waar: het veteranencafé is tijdelijk gesloten. Medio 2010 hopen zij weer, met voldoende belangstellenden, de bijeenkomsten voort te zetten.

Info: K. Sijtsma, Vletkade 14J, 2725 AX Zoetermeer, tel: 079-3415941.

Noord-Brabant

Veteranen Ontmoetingscentrum Bergen op Zoom

Voor wie: zowel voor jonge als oude veteranen.

Waar: café Het Zwijnshoofd, Moeregrebstraat 18, 4611 JC Bergen op Zoom.

Wanneer: elke tweede zaterdag van de maand vanaf 14.00 uur.

Info: Hans van Leest, tel: 06-41914892.

Veteranencafé Breda

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café Oranjestad, Terheijdenseweg 70, 4816 AA Breda.

Wanneer: iedere eerste donderdag van de maand 14.00-17.00 uur.

Info: P.A.J. de Laat, Kemelstede 35, 4817 ST Breda, tel: 076-5877454.

Vereniging (oud) Militairen Cuijk (V(O)M)

Voor wie: alle (oud-)militairen van alle krijgsmachtdelen woonachtig in de gemeente Cuijk.

Waar: Café de Bond, Beversestraat 18, 5431 SH Cuijk.

Wanneer: Eens per twee maanden (aangekondigd in de plaatselijke pers).

Info: Theo Hoefs, voorzitter V(O)M, Wijnruit 8, 5432 DA Cuijk, tel: 06-27340064, e-mail: vomcuijk@home.nl

Veteranencafé regio Land van Cuijk en Zuid-Gelderland

Voor wie: alle veteranen en actief dienenden.

Waar: café De Grenadier, Markt 1, 5361 GH Grave.

Wanneer: iedere laatste woensdag van de maand vanaf 14.00 uur.

Info: P.J. Peeters, e-mail:
joep.peeters@planet.nl

Veteranencafé Jonge Veteranen Dongen e.o.

Voor wie: alle 'jonge' veteranen (die gediend hebben bij vredesmissies vanaf Libanon tot heden, zoals Afghanistan) uit Dongen en omstreken.

Waar: café gasterij Den Hamse Bok, Hoge Ham 45, 5104 JB Dongen.

Wanneer: iedere eerste woensdag van de even maanden vanaf 20.00 uur.

Info: Ton Kolsteren, Mgr. Schaepmanlaan 47, 5103 BB Dongen, tel: 0162-707301, e-mail: ton.kolsteren@gmail.com

Veteranencafé Drunen

Voor wie: alle veteranen.

Waar: Café de Klinkert, Klinkert 1, 5151 RD Drunen.

Wanneer: iedere laatste woensdag van de maand, 's middags vanaf 14.00 uur en 's avonds vanaf 19.00 uur.

Info: Bas Jansen, tel: 0416-37329 of 06-51801619.

Eindhovense veteranensoos

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café-restaurant Movies, Vestdijk 9 (Stationsplein), 5611 CA Eindhoven.

Wanneer: iedere tweede dinsdag

van de maand 14.00-18.00 uur.
Info: Jan Verkuylen, De Daal 33, 5674 SN Nuenen, tel: 040-2835001.

Veteranencafé regio Eindhoven-Tilburg

Voor wie: alle veteranen.

Waar: café-zaal De Bijenkorf, Mytthaplein 8, 5095 DZ Hooge Mierde.

Wanneer: iedere laatste maandag van de maand de hele dag. I.s.m. museum De bewogen jaren 1939-1950 wordt een vriendenpas gehanteerd die voor veteranen met extra korting is aan te schaffen. De pas geeft vrije toegang tot het museum en korting op drankjes in het veteranencafé op de overige maandagen.

Info: John Meulenbroeks, tel: 013-5091776, e-mail: john@museumdebewogenjaren.nl
Museum De bewogen jaren, Floreffestraat 1, 5095 AV Hooge Mierde, tel: 013-5093133, website: www.museumdebewogenjaren.nl

Veteranencafé 's-Hertogenbosch

Voor wie: alle veteranen en partners.

Waar: café De Gouwe Sleutel, Koninginnelaan 28, 5211 WG 's-Hertogenbosch.

Wanneer: iedere tweede en vierde donderdag van de maand vanaf

14.00 uur. Overige activiteiten in overleg.
Info: John Brouwer (Nieuw-Guineaveteraan),
tel: 073-6137230 (na 18.00 uur).

Veteranencafé 's-Hertogenbosch e.o.

Voor wie: veteranen en oud-militairen.
Waar: Nico Schuurmanshuis (gemeenschapshuis Orthen), Ketsheuvel 50 (Fort Orthen), 5231 PT 's-Hertogenbosch.
Wanneer: iedere eerste vrijdag van de maand 13.30-17.00 uur.
Info: F. Assmann, tel: 073-6211988 (b.g.g. J.L. van de Voren, tel: 073-5216385).

Veteranencafé Oosterhout

Voor wie: alle veteranen, al dan niet woonachtig in Oosterhout. Iedereen is welkom, ook lotgenoten met vergelijkbare ervaringen elders in de wereld.
Waar: Stadscafé, Heuvel 3, 4901 KB Oosterhout.
Wanneer: laatste woensdag van de maand 14.30-17.00 uur (desgewenst kunnen sprekers worden uitgenodigd). Speciaal voor jongere veteranen, actief geweest in Libanon, Bosnië, Irak, Afghanistan etc. is er in het Stadscafé een inloopavond op iedere tweede woensdag van de maand vanaf

19.30 uur.
Info: M.P. Leijs, tel: 0162-455557, e-mail:
m.p.leijs@kpnplanet.nl

Veteranen Ontmoetingscentrum (V.O.C.) Woensdrecht

Voor wie: alle veteranen.
Waar: Volksabdij Onze Lieve Vrouw ter Duinen, restaurant De Blauwe Pauw, O.L.V. ter Duinenlaan 199, 4641 RM Ossendrecht.
Wanneer: iedere laatste donderdag van de maand, behalve op feestdagen 19.00-22.00 uur.
Info: Ton Mensies, tel: 0164-613517 of Louis Baseler, tel: 0164-642535.

Veteranen inloopcafé Tilburg

Voor wie: alle veteranen (jong en oud), oud-militairen en partners uit Midden-Brabant.
Waar: Café Alt Wien, Wilhelminapark 40, 5041 EC Tilburg.
Wanneer: elke laatste zaterdagmiddag van de maand vanaf 15.00 uur.
Info: H. Schellekens, tel: 013-5360306.

Veteranencafé Uden

Voor wie: alle veteranen.
Waar: Moekes Grand Café, Oude Udenseweg 10, 5405 PD Uden.
Wanneer: iedere eerste dinsdag van de maand vanaf 16.00 uur.

Info: Harry van den Bergh,
tel: 0413-272190,
e-mail: beton@planet.nl

Veteranencafé Valkenswaard

Voor wie: alle veteranen en partners.
Waar: Hotel Du Commerce,
Frans van Beststraat 7a, 5554 EA
Valkenswaard.
Wanneer: iedere laatste donderdag
van de maand, vanaf 15.30 uur.
Info: F.W.N. de Boer, tel: 040-
2017326, e-mail: fwndeboer-
osinga@onsbrabantnet.nl

Zeeland

Veteranenontmoetingsplaats Middelharnis

Voor wie: alle veteranen, partners
en weduwen van veteranen.
Waar: Lunchroom 't Majoortje,
Kaai 1, 3241 CE Middelharnis.
Wanneer: de bijeenkomsten
worden één keer maand georgani-
seerd. Voor exacte data en tijden,
kijk op
www.veteranenvanflakkee.nl
Info: Rianne Leune, e-mail:
r.leune@veteranenvanflakkee.nl

Veteranenbivak Vlissingen

Voor wie: alle veteranen.
Waar: buurthuis Scheldekwartier,
clubhuis van de Kegel- en Biljart-
vereniging KBVV, Baskensburgs-
plein 2B, 4383 NE Vlissingen,
tel: 0118-411400.

Wanneer: iedere vrijdag 13.00-
17.30 uur.

Info: M.J. Boogaard, Rozengracht
36, 4382 PA Vlissingen,
tel: 0118-418641,
e-mail: ridge@veteranen.nl of
papua@zeeland-net.nl

Limburg

Veteranencafé 'Vrienden van de Schans' Venlo e.o. en Venray e.o.

Voor wie: alle veteranen, oud-
militairen, partners en weduwen.
Waar: wijkgebouw De Waeg,
Horsterweg 203, 5928 ND Venlo/
Blerick.
Wanneer: iedere tweede donderdag
van de maand 15.00-20.00 uur.
Info: W. Holla, tel: 077-3824579,
e-mail: wielholla@home.nl of
Diny Derks, e-mail:
dinyderks@home.nl

Kijk voor de meest actuele lijst op
www.veteraneninstituut.nl
bij Erkenning.

12.1 Kennis- en onderzoekscentrum (KOC)

Het Kennis- en onderzoekscentrum (KOC) is onderdeel van het Veteraneninstituut. Het KOC verzamelt, bewerkt en verspreidt (wetenschappelijke) kennis en informatie over veteranen en stimuleert en verricht onderzoek dat betrekking heeft op de zorg voor en maatschappelijke erkenning van veteranen.

Veteraneninstituut/KOC

Willem van Lanschotplein 2, 3941 XP Doorn

Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474255, fax: 0343-474254

e-mail: koc@veteraneninstituut.nl; website: www.veteraneninstituut.nl

12.2 Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)

Per 1 juli 2005 zijn het Instituut voor Maritieme Historie, het Instituut voor Militaire Geschiedenis KL, de Sectie Luchtmachthistorie en het Bureau voor Marechaussee Historie opgegaan in het Nederlands Instituut voor Militaire Historie. Het NIMH is een gespecialiseerd kennis- en onderzoekscentrum op het gebied van de Nederlandse militaire geschiedenis. Het instituut, gevestigd in Den Haag, is er voor iedereen met belangstelling voor het Nederlandse militaire verleden. Het NIMH draagt zorg voor een moderne wijze van onderzoek naar, onderwijs over en vastlegging van het heden en verleden van de Nederlandse strijdkrachten in binnen- en buitenland; te land, ter zee en in de lucht. Het instituut voorziet de Defensietop op ieder gewenst moment van beleidsadviezen, draagt bij aan de militaire doctrinevorming, verzorgt lezingen en onderwijs aan militaire opleidingsinstututen en universiteiten, publiceert wetenschappelijke studies, beheert een unieke militair-historische collectie, en maakt de aanwezige kennis en het audiovisuele bezit toegankelijk voor een breed publiek. De medewerkers verzorgen militair-historisch onderwijs te velde en zijn aanspreekpunt voor iedereen met vragen over het Nederlandse militair verleden. Het NIMH is een vooraanstaande wetenschappelijke autoriteit op militair-historisch gebied, met specifieke kennis en collecties. Het instituut opent

bovendien zijn deuren voor iedereen die zich (verder) wil verdiepen in de geschiedenis van de Nederlandse strijdkrachten. Defensiespecialisten, onderzoekers of particulieren kunnen de unieke collecties zelf komen raadplegen (openingstijden leeszaal: di t/m vr 08.15-16.45 uur; graag vooraf even een afspraak maken). Ook is het mogelijk zich schriftelijk dan wel per e-mail te wenden tot een van de gespecialiseerde medewerkers.

Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)

Alexanderkazerne, gebouw 204
Van Alkemadeaan 357, 2597 BA Den Haag
Postbus 90701, 2509 LS Den Haag
tel: 070-3165836; fax: 070-3165851
e-mail: nimh@mindef.nl; website: www.nimh.nl

12.3 Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)

De bibliotheek van het NIOD is vrij toegankelijk. Er worden geen boeken uitgeleend, deze kunnen in de studiezaal worden geraadpleegd en er zijn kopieermogelijkheden. Op de studiezaal zijn de belangrijkste toegangen tot de archiefcollecties voor iedereen ter inzage. Restricties gelden alleen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de privacy. De archivalia liggen in de depots en worden op aanvraag gelicht. Het zelf kopiëren van archiefstukken is niet toegestaan, dit kan op aanvraag door de reproductieafdeling gebeuren.

NIOD

Herengracht 380, 1016 CJ Amsterdam
tel: 020-5233800, fax: 020-5233888
e-mail: info@niod.nl; website: www.niod.nl

12.4 Stichting Cogis

Stichting Cogis (zie 9.1) is een landelijk kenniscentrum voor informatieverstrekking, dienstverlening, kennisoverdracht en onderzoek, op het gebied van de gevolgen van vervolging, oorlog en geweld. De Cogis Bibliotheek bevat o.a. databanken van boeken, artikelen en videobanden. Belangstellenden kunnen er op afspraak terecht.

Stichting Cogis

Churchillaan 11, 4e etage, 3527 GV Utrecht

tel: 030-2968019 (ma t/m do), fax: 030-2968039

e-mail: bibliotheek@cogis.nl; website: www.cogis.nl

12.5 Collectie Legermuseum

Op de website www.collectie.legermuseum.nl kunt u zoeken in de catalogus boeken en beeldmateriaal van het Legermuseum in Delft. Er zijn verder virtuele tentoonstellingen over diverse thema's, zoals Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea. De site geeft ook informatie over diverse legeronderdelen. Heeft u vragen over de collectie, dan kunt u die stellen via de 'Vraagbaak'. U kunt deze Vraagbaak ook gebruiken als u meer informatie heeft over de thema's op de site.

Legermuseum

Korte Geer 1, 2611 CA Delft

tel: 015-2150500, fax: 015-2150544

e-mail: info@legermuseum.nl; website: www.legermuseum.nl

13 Musea

Hierna volgt een lijst met (militaire) musea die gratis toegankelijk zijn of die korting geven op vertoon van de veteranenpas. Bij musea op Defensierrein is legitimatie verplicht. De met een * aangegeven musea zijn toegankelijk voor een rolstoel.

13.1 Algemeen

Liberty Park (Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum/Marshall Museum)*

Museumpark 1, 5825 AM Overloon, tel: 0478-641250, website: www.libertypark.nl Openingstijden: ma t/m vr: 10.00-17.00 uur,

za, zo en feestdagen: 11.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 24 en 25 dec). Entree met veteranenpas € 6,50 (i.p.v. € 12,50).

Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945*

Wylerbaan 4, 6561 KR Groesbeek, tel: 024-3974404, website: www.bevrijdingsmuseum.nl

Openingstijden: ma t/m za 10.00-17.00 uur, zon- en feestdagen 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec). Entree met veteranenpas: € 4,- (i.p.v. € 9,50).

Airborne Museum 'Hartenstein'*

Utrechtseweg 232, 6862 AZ Oosterbeek, tel: 026-3337710, website: www.airbornemuseum.nl

Openingstijden: apr t/m okt ma t/m za 10.00-17.00 uur, nov t/m mrt ma t/m za 11.00-17.00 uur, zon- en feestdagen 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec). Entree met veteranenpas: € 7,- (i.p.v. € 8,-).

Museum De bewogen jaren 1939-1950*

Floreffestraat 1, 5095 AV Hooge Mierde, tel: 013-5093133 (b.g.g. 013-5091776), website: www.museumdebewogenjaren.nl Openingstijden: mei t/m okt di t/m zo 13.00-17.00 uur, nov t/m apr do t/m zo 13.00-17.00 uur.

Groepen op afwijkende tijden op afspraak mogelijk. Entree met veteranenpas: € 3,- (i.p.v. € 4,-).

Kazemattenmuseum Kornwerderzand*

Afsluitdijk 5, 8752 TP Kornwerderzand, tel: 0515-579453, website: www.kazemattenmuseum.nl
Openingstijden: mei t/m okt wo en za 10.00-17.00 uur, juli en aug ook zo 13.00-17.00 uur. Entree met veteranenpas: gratis.

Museum 't Schilderhuis

Van Rijckevorselstraat 2, 3972 ER Driebergen, tel: 0343-517588, website: www.schilderhuis.com
Openingstijden: za, zo en feestdagen 13.00-17.00 uur, wo 14.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 1e paasdag en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Museum Oorlog en vrede

Ginnekenweg 76, 4818 JH Breda, tel: 076-5214156, website: <http://home.wanadoo.nl/wimmel>
Openingstijden: 1e zo v/d maand 13.30-15.30 uur, juni, juli en aug alleen op afspraak. Entree: gratis.

Stichting Museum 1940-1945

Nieuwe Haven 28, 3311 AP Dordrecht, tel: 078-6130172, website: www.museum19401945.nl
Openingstijden: di, wo, vr en za 10.00-17.00 uur en zo 13.00-17.00 uur. Entree met veteranenpas: gratis.

Museumpark Bevrijdende Vleugels*

Sonseweg 39, 5681 BH Best, tel: 0499-329722, website: www.wingsofliberation.nl
Openingstijden: dagelijks 10.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec). In de wintermaanden beperkt geopend, zie website. Entree met veteranenpas: € 4,50 (i.p.v. € 7,50), WO II-veteranen gratis.

Verzetsmuseum Friesland*

Turfmarkt 11, 8911 KS Leeuwarden, tel: 058-2120111, website: www.verzetsmuseum.nl
Openingstijden: di t/m zo 11.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Verzetsmuseum Zuid-Holland*

Turfmarkt 30, 2801 HA Gouda, tel: 0182-520385, website: www.verzetsmuseum-zh.nl
Openingstijden: di t/m vr 10.00-17.00 uur, za 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 30 apr, 25 en 31 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Oorlogsverzetsmuseum*

Coolhaven 375, 3015 GC Rotterdam, tel: 010-4848931, website: www.ovmrotterdam.nl Openings-tijden: di t/m vr 10.00-17.00 uur, zon- en feestdagen en 4 en 5 mei 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 30 apr en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Nationaal Tinnen Figuren Museum*

Markt 1, 7731 DB Ommen, tel: 0529-454500, website: www.tinnenfigurenmuseum.nl Openingstijden: apr t/m okt di t/m za 11.00-17.00 uur, zon- en feestdagen 13.00-17.00 uur, nov t/m mrt: za en tijdens schoolvakanties 11.00-17.00 uur, zon- en feestdagen 13.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec.). Entree met veteranenpas: € 2,25 (i.p.v. € 4,50). Rolstoelgebruikers krijgen 50 % korting. (€ 2,25 i.p.v. € 4,50)

Achterhoeks Museum 1940-1945*

Markstraat 6, 7255 CA Hengelo (Gld.), tel: 0575-465170 (tijdens openingstijden), website: www.achterhoeksmuseum1940-1945.nl Openingstijden: apr t/m okt wo t/m zo 13.00-17.00 uur, in juli en aug ook op di 13.00-17.00 uur, nov t/m mrt wo, za en zo 13.00-17.00 uur, feestdagen 13.00-17.00 uur (gesloten: 25 dec t/m 2 jan). Groepen van 10 personen of meer

op afspraak, dat kan ook buiten de reguliere openingsuren en -dagen. Rondleidingen op afspraak (ook vanaf 10 personen), info: 0575-463942. Entree met veteranenpas: € 3,- (i.p.v. € 4,-).

Luchtoorlog- en Verzetsmuseum

CRASH 40-45*

Fort bij Aalsmeer, Aalsmeerderdijk 460, 1436 BM Aalsmeerderburg, tel: 0297-530667, website: www.crash40-45.nl Openings-tijden: elke za 11.00-16.00 uur. Entree met veteranenpas: gratis.

Nederlands Militair

Kustverdedigingsmuseum

Fort aan den Hoek van Holland* Stationsweg 82, 3151 HS Hoek van Holland, tel: 0174-382898, website: www.forthvh.nl Openings-

tijden: febr t/m nov elk 1e volle weekend v.d. maand za 13.00-16.00 uur en zo 12.00-16.00 uur. Entree met veteranenpas: gratis. Overige openstellingen (zie website) met rondleiding: € 6,- (volw), € 4,- (kinderen en 65+).

Regionaal Museum 1940-1945

Schagen e.o.

Slot Schagen, Slotplein 4, 1741 BS Schagen, tel. beheerder: 0224-216248, website: <http://home.quicknet.nl/qn/prive/n.j.grooff/>
Openingstijden: 'Westfriese donderdagen' (in juli, aug en 1e do sept) en 5 mei 10.00-17.00 uur.
Entree met veteranenpas: € 1,50 (i.p.v. € 3,-).

Vliegend Museum Seppe*

Pastoor van Breugelstraat 93E, 4744 RC Bosschenhoofd, tel: 0165-321335, website: www.luchtvaartmuseum.nl
Openingstijden: apr t/m okt wo t/m zo 13.00-17.00 uur, nov t/m mrt wo, za en zo 13.00-17.00 uur.
Entree met veteranenpas: gratis.

Museum Maluku*

Kruisstraat 313, 3581 GK Utrecht, tel: 030-2367116, website: www.museum-maluku.nl
Openingstijden: di t/m za 11.00-17.00 uur, zo 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 1e paasdag, 5 mei, 1e pinksterdag en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Aaltense Musea (Markt 12 Museum, Frerikshuus en Freriksschure)*

Markt 14, 7121 CS Aalten, tel: 0543-471797, website: www.aaltensemusea.nl
Openingstijden: di t/m vr 10.00-17.00 uur,

za, zo, 2e paasdag en Hemelvaartsdag 14.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 24 en 31 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Bunker Museum IJmuiden

Badweg 38, 1976 BZ IJmuiden (tegenover camping De Duindoorn). Voor rondleidingen: tel: 023-5747424 of e-mail: rondleidingen@wn2000.nl, zie voor actuele openingstijden website: www.bunkermuseum.nl
Entree met veteranenpas: gratis.

Herinneringscentrum Kamp Westerbork*

Oosthalen 8, 9414 TG Hooghalen, tel: 0593-592600, website: www.kampwesterbork.nl
Openingstijden: ma t/m vr 10.00-17.00 uur, za en zo 13.00-17.00 uur (van apr t/m aug 11.00-17.00 uur), feestdagen 11.00-17.00 uur (26 dec 13.00-17.00 uur) m.u.v. 25 en 31 dec en 1 jan. Entree met veteranenpas: gratis.

Nederlands Vestingmuseum*

Westwalstraat 6, 1411 PB Naarden, tel: 035-6945459, website: www.vestingmuseum.nl
Openingstijden: medio mrt t/m okt: di t/m vr 10.30-17.00 uur, za, zo en feestdagen 12.00-17.00, andere maanden alleen op zo geopend. Periode voor kerst: di t/m vr 10.30-17.00 uur. Gesloten op 25 en 31 dec en 1 jan. Na

afpraak is groepsbezoek van ma t/m zo mogelijk. Entree met veteranenpas: € 2,50 (i.p.v. € 5,50).

Verzetsmuseum Amsterdam

Plantage Kerklaan 61, 1018 CX Amsterdam, tel: 020-6202535, website: www.verzetsmuseum.org.
Openingstijden: di t/m vr 10.00-17.00 uur, za, zo, ma en feestdagen 11.00-17.00 uur. Entree met veteranenpas: € 4,- (i.p.v. € 7,50).

13.2 Koninklijke Landmacht

Museum Bronbeek*

Velperweg 147, 6824 MB Arnhem, tel: 026-3763555, website: www.bronbeek.nl
Openingstijden: di t/m zo, 2e paasdag en 2e pinksterdag 10.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Museum Verbindingsdienst*

Elias Beeckmankazerne, gebouw 32, Nieuwe Kazernelaan 10, 6711 JC Ede, tel: 0318-681306, e-mail: info@museumverbindingsdienst.nl, website: www.museumverbindingsdienst.nl
Entree: gratis.

Per 1 juni 2009 gesloten. Eind 2010 verhuist het museum naar de Bernhardkazerne in Amersfoort. Het museum blijft wel per e-mail en telefoon bereikbaar. In de loop van 2011 is het museum weer geopend voor het publiek.

Legermuseum*

Korte Geer 1, 2611 CA Delft, tel: 015-2150500, website: www.legermuseum.nl
Openingstijden: di t/m vr 10.00-17.00 uur, za, zo en feestdagen 12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 30 apr en 25 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Cavaleriemuseum*

Bernhardkazerne, Barchman Wuytierslaan 198, 3818 LN Amersfoort, tel: 033-4661996, website: www.cavaleriemuseum.nl

Openingstijden: di t/m vr 10.00-16.00 uur (m.u.v. 1 jan, 30 apr, Hemelvaartsdag, 25, 26 en 31 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Nederlands Artillerie Museum*

Eperweg 149, 8084 HE 't Harde, tel: 0525-657310, website: www.nederlandsartilleriemuseum.nl
Openingstijden: di t/m do 13.30-17.00 uur, vr 13.30-16.00 uur, archief alleen op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis.

Stoottroepen Museum*

Johan Willem Frisokazerne,
Balkenweg 3, 9405 CC Assen,
tel: 0592-358163, website:
www.stoottroepers.nl Openings-
tijden: wo en do 13.00-16.00 uur,
vr 13.00-17.00 uur. Entree met
veteranenpas: gratis.

Historische Verzameling Grondgebonden Luchtverdediging

Luchtmachtbasis de Peel,
Ripseweg 1, 5816 AC Vredepeel,
tel: 0493-592090, website:
www.luchtdoelartillerie.nl
Openingstijden: wo en do 10.00-
15.00 uur, op verzoek zijn andere
openingstijden mogelijk. Entree
met veteranenpas: gratis.

Museumpark Harskamp

Infanterie Museum*, Infanterie
Schietkamp Museum, Museum
Korps Nationale Reserve* en
Smalspoor Museum, Otterloseweg
5, 6732 BR Harskamp, tel: 0318-
454492. website:
www.museumparkharskamp.nl
Openingstijden: jan t/m mrt wo

en vr 13.00-16.00 uur, apr t/m
juni en sept t/m dec ma t/m vr
13.00-16.00 uur en juli en aug ma
t/m vr 10.00-16.00 uur (m.u.v.
feestdagen, groepen en rondlei-
dingen op afspraak). Entree met
veteranenpas: gratis.

Korpsverzameling Regiment Van Heutsz

Oranjekazerne, gebouw 31 L,
Clement van Maasdijkstraan 5,
6816 TW Arnhem, tel: 026-
3532772. Openingstijden: do
(alleen op afspraak, niet op feest-
dagen). Entree met veteranenpas:
gratis.

Historisch Museum Grenadiers en Jagers

Oranjekazerne, gebouw 31 L,
Clement van Maasdijkstraan 5,
6816 TW Arnhem, tel: 026-
3533369. Openingstijden: apr t/m
okt wo en do 10.00-16.00 uur
(m.u.v. feestdagen) en op afspraak.
Entree met veteranenpas: gratis.

Historische Verzameling Aan- en Afvoertroepent*

*(Verhuist in de loop van 2010
naar Kamp Soesterberg, gebouw
V20, Zeisterspoor 8, 3769 AP
Soesterberg, de locatie in Stroe blijft
gehandhaafd voor wissel- en thema-
tentoonstellingen).*

Wolweg 138, 3776 LS Stroe,
tel: 0577-466304. Website:
www.bevoentransport.nl/aat.htm
Openingstijden: di en do 09.30-

15.30 uur (25 dec t/m 1 jan gesloten), groepen groter dan 20 personen op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis.

Commandomuseum*

Engelbrecht van Nassaukazerne, Parabaan 10, 4706 CN Roosendaal, tel (di 09.00-15.00 uur):

0165-358441, website: www.korpscommandotroepen.nl Openingstijden: alleen op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis.

Historische Verzameling Militair Geneeskundige Dienst KL

Kpl van Oudheusdenkazerne, Noodweg 37, 1213 PQ Hilversum, tel: 035-5774201. website: www.regimentgeneeskundigetroepen.nl Openingstijden: wo 09.00-16.00 uur, groepen op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis.

Geniemuseum*

Lunettenlaan 201, 5263 NT Vught, tel: 073-6881867, website: www.geniemuseum.nl Openingstijden: di t/m vr 10.00-16.00 uur,

juli en aug ook op zo 12.00-16.00 uur. Groepen op afspraak, rondleidingen over terrein door medewerkers Nationaal Kamp Vught, na aanmelding op www.nmkampvught.nl Entree met veteranenpas: gratis.

Regimentsverzameling Brigade en Garde Prinses Irene*

Gen-maj De Ruyter van Stevinckkazerne, gebouw 8 en 28, Eindhovenesdijk 26, 5688 GN Oirschot, tel: 040-2665665, website: www.fuseliers.net Openingstijden: wo 10.00-16.30 uur en op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis

Traditiekamer Regiment Limburgse Jagers

Van Hornekazerne, gebouw 19, Kazernelaan 101, 6006 SP Weert, tel: 0495-462940, website: www.limburgsejagers.nl/stichting/traditiekamer.html Openingstijden: di en vr 09.30-12.30 uur en op afspraak. Entree met veteranenpas: gratis.

Historische Collectie Bevoorradsings- en Transporttroepen*

(In de loop van 2010 een samenvoeging van historische verzamelingen van Regiment Intendancetroepen, Regiment Aan en Afvoertroepen en het Regiment Bevoorrading- en Transporttroepen).

Kamp Soesterberg, gebouw V20, Zeisterspoor 8, 3769 AP Soesterberg, tel: 033-4662032, website: www.intendancemuseum.nl
Openingstijden: ma en wo 10.00-15.00 uur en vr op afspraak (25 dec t/m 1 jan gesloten). Entree met veteranenpas: gratis.

Museum Regiment Technische Troepen*

Kamp Soesterberg, gebouw V15, Zeisterspoor 8, 3769 AP Soesterberg, tel: 033-4662021 of 4662505, website: www.technische-troepen.nl
Openingstijden: ma, wo en vr 09.15-15.30 uur, voor groepen op afspraak op andere dagen. Entree met veteranenpas: gratis.

13.3 Koninklijke Luchtmacht

Luchtoorlogsmuseum Fort Veldhuis*

Genieweg 1, 1967 PS Heemskerk, tel: 0251-230670 (b.g.g. 06-20298691), website: www.arg1940-1945.nl
Openingstijden: mei t/m okt zo 10.00-17.00 uur (groepsbezoeken op afspraak via tel: 06-20298691). Entree met veteranenpas: gratis.

Traditiekamer Vliegbasis Gilze-Rijen

Rijksweg 121, 5121 RD Rijen, tel: 0161-296100, website: www.luchtmacht.nl
Openingstijden: do 13.00-15.30 uur. Rondleidingen op afspraak op wo en do. Entree met veteranenpas: gratis.

Militaire Luchtvaart Museum*

Kampweg 120, 3769 DJ Soesterberg, tel: 0346-356000, website: www.militaireluchtvaartmuseum.nl
Openingstijden: di t/m vr 10.00-16.30 uur, zo 12.00-16.30 uur (m.u.v. 1 jan, 30 apr, 1e paasdag, 1e pinksterdag, 25 en 26 dec). Entree met veteranenpas: gratis.

Traditiekamer Typhoon, Vliegbasis Volkel

Zeelandsedijk 10, 5408 ZW Volkel, tel: 0413-276601, website: www.luchtmacht.nl
Openings-

tijden: 1e en 3e vr van de maand 14.00-16.00 uur (groepen in overleg ook op andere dagen). Entree: gratis.

Traditiekamer Vliegbasis Leeuwarden

Keegsdijkje 7, 8919 AK Leeuwarden, tel: 058-2346146 of 058-2346700, website:

www.luchtmacht.nl Openings-
tijden: 1e do van de maand 13.00-
16.30 uur, overige werkdagen op
afspraak. Entree: gratis.

Museum Vliegbasis Deelen*

Hoenderloseweg 10, gebouw 20,
6816 SW Arnhem/Deelen, tel:
026-3341625 of 06-20901649,
website: www.museumvlbdeelen.nl
Openingstijden: za en zo 11.00-
17.00 uur (groepen op afspraak).
Entree met veteranenpas: gratis.

13.4 Koninklijke Marine

Marinemuseum (incl. drie museumschepen: onderzeeboot Tonijn, ramschip Schorpi- oen en mijnen-veger Abraham Crijnsen)

Hoofdgracht 3, 1781 AA Den
Helder, tel: 0223-657534,
website: www.marinemuseum.nl
Openingstijden: ma t/m vr 10.00-
17.00 uur, za, zo en feestdagen
12.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan,
25 en 26 dec), nov t/m apr op ma
gesloten (m.u.v. officiële schoolva-
kancies). Entree met veteranenpas:
gratis.

Mariniersmuseum*

Wijnhaven 7-13, 3011 WH
Rotterdam, tel: 010-4129600,
website: www.defensie.nl/marine/
cultureel/mariniersmuseum
Openingstijden: di t/m vr 10.00-
17.00 uur, za, zo en feestdagen
11.00-17.00 uur (m.u.v. 1 jan, 1e

paasdag, 30 apr, 5 mei, Hemel-
vaartsdag, 1e pinksterdag en 25
dec). Entree met veteranenpas:
gratis.

Museumschip ex-Hr.Ms. Mercur

Dr. Lelykade (2e binnenhaven),
Scheveningen, tel: 070-3540315,
website: www.museumschip-mer-
cuur.nl Openingstijden: di t/m zo
10.00-16.00 uur (aangepaste
openstelling in de winter). Entree
met veteranenpas: gratis.

13.5 Koninklijke Marechaussee

Museum der Koninklijke Marechaussee*

Weeshuiswal 9, 4116 BR Buren,
tel: 0344-571256, website:
www.marechausseemuseum.nl
Openingstijden: dagelijks van
12.30-16.30 uur (m.u.v. 1 jan,
25 en 31 dec). Op afspraak voor
groepen buiten de openingstijden
geopend. Entree met veteranen-
pas: gratis.

14 Overzicht landelijke herdenkingen en vieringen

4 mei

Nationale Dodenherdenking

Locatie: Amsterdam; herdenkingsbijeenkomst voor direct betrokkenen en nabestaanden in de Nieuwe Kerk en officiële plechtigheid bij het Nationaal Monument op de Dam.

Info: Nationaal Comité 4 en 5 mei

Nieuwe Prinsengracht 89, 1018 VR Amsterdam

tel: 020-7183500, fax: 020-7183501

e-mail: info@4en5mei.nl; website: www.4en5mei.nl

Dodenherdenking Grebbeberg

Locatie: Rhenen, militair ereveld Grebbeberg.

Info: Gemeente Rhenen, tel: 0317-612333.

Dodenherdenking Koopvaardij

Locatie: Rotterdam, Nationaal Koopvaardijmonument 'De Boeg'.

Info: Gemeente Rotterdam, Bureau Zelfstandigen en Scheepvaart, tel: 010-2062714.

Dodenherdenking Ereveld Loenen

Locatie: Loenen, Ereveld.

Info: Oorlogsgravenstichting, tel: 070-3131093.

5 mei

Defilé, symposium en herdenkingsbijeenkomst Wageningen

Herdenkingsplechtigheid op het 5 Mei Plein, gezamenlijke activiteit van de gemeente Wageningen en het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 Wageningen (NCHC). Zie voor actuele info: www.nchc.nl

Info symposium, herdenkingsbijeenkomst (uitsluitend op uitnodiging) en defilé (deelname geallieerde en Nederlandse WO II-veteranen,

in beperkte mate aangevuld met andere veteranen op basis van een jaarlijks te kiezen thema, aanmelding gaat via eigen veteranenvereniging): Projectbureau NCHC 1945 Wageningen, Postbus 1, 6700 AA Wageningen, e-mail: secretariaat@nchc.nl, website: www.nchc.nl of www.4en5meiwageningen.nl

Nationale Viering van de Bevrijding

Locatie: het nationale startschot is ieder jaar in een andere provincie, 's middags heeft iedere provincie (en Amsterdam) een eigen bevrijdingsfestival en 's avonds is het afsluitende openluchtconcert in Amsterdam.

Info: Nationaal Comité 4 en 5 mei

Rapenburgerstraat 109, 1011 VL Amsterdam

tel: 020-6209688, fax: 020-6205620

e-mail: info@natcom45.nl; website: www.4en5mei.nl

laatste zaterdag van juni

Nederlandse Veteranendag

De Nederlandse Veteranendag werd voor het eerst in 2005 gehouden en is sinds 2006 een nationaal evenement. Doel is meer bekendheid met en waardering voor het recente Nederlandse militaire verleden en de mensen die daaraan vorm en inhoud gaven. Het centrale evenement in Den Haag wordt aangevuld met lokale activiteiten in de rest van het land. Oorspronkelijk lag de datum vast op 29 juni, de geboortedag van wijlen prins Bernhard. Inmiddels is gekozen voor de laatste zaterdag van juni, omdat dan meer bezoekers komen, het publiek diverser is en jonge, werkende veteranen ook kunnen deelnemen aan het evenement.

Info: www.veteranendag.nl

15 augustus

Herdenking einde WO II in Zuidoost-Azië

Locatie: Den Haag; herdenkingsbijeenkomst in Nederlands Congrescentrum (ochtend) en plechtigheid bij Indisch Monument (middag).

Info: Stichting Herdenking 15 augustus 1945

Postbus 85747, 2508 CK Den Haag

tel: 070-3305145, fax: 070-3562809

e-mail: sh15aug1945@hetnet.nl; website: www.sh15aug1945.nl

1e zaterdag van september

Dodenherdenking Nationaal Indië-monument 1945-1962

Locatie: stadspark Hattem te Roermond.

Info: Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Postbus 1302, 6040 KH Roermond

secretariaat G. Plattel

Abdis Adamastraat 44, 6041 VB Roermond

tel: 0475-330357,

e-mail: secretariaat@nim-roermond.nl; website: www.nim-roermond.nl

2e zondag in oktober

Dodenherdenking Gesneuvelde Stoottroepers

Locatie: Gedachteniskapel op het ereveld te Beneden-Leeuwen.

Info: Stichting Herdenking Gesneuvelde Stoottroepers, W.J.M. de Kruif
Jasmijnweg 64, 3852 GK Ermelo

tel: 0341-556383.

15 Correcties en aanvullingen

Mist u bepaalde informatie in het Handboek Veteraan? Of zijn de in dit handboek genoemde gegevens onjuist, onvolledig of gewijzigd? Laat het de redactie weten, zodat een volgende uitgave van het Handboek Veteraan nog completer kan zijn. Eventuele correcties en/of aanvullingen kunt u schriftelijk melden bij de redactie van het Handboek Veteraan.

Handboek Veteraan

t.a.v. de redactie

Postbus 1091

6501 BB Nijmegen

e-mail: info@lardenoye.nl

Colofon

Uitgave: Stichting het Veteraneninstituut, Doorn

Productie: Lardenoye Journalistieke Producties (LJP), Nijmegen

Vormgeving: Forma, Nijmegen

Fotografie: AVDD (omslag, 7 en 8), Staf IGK (3)

Druk: Hendrix de meesterdrukkers, Peer (B)

